

THE
SANSKRIT SABDAMĀLĀ
OR
DECLENSIONS OF SANSKRIT NOUNS
BY THE PANDIT
REVD. RATMALĀNE DHĀRMĀLKĀ
TERUNNĀNSE
STYLED "THE LEARNED AUTHOR"
BY H. R. H. THE PRINCE OF WALES
AND HIS PUPIL
REVD. K. DHARMĀRĀMA UNNĀNSE
OF
RATMALANA PURANA VIHARA
AND
VIDYĀLANKĀRA COLLEGE, PEIYAGODA
NEAR THE KELANI STATION

PUBLISHED BY
N. S. FERNANDO SECRETARY
OF
THE DHARMAPARAYANA SOCIETY
COLOMBO.

PRINTED AT THE SASTRALOKA PRESS,

1876

Dedicated

BY SPECIAL PERMISSION

To

HIS EXCELLENCY

THE RIGHT HON'BLE

SIR W. H. GREGORY K. C. M. G.

GOVERNOR AND COMMANDER IN CHIEF IN AND OVER THE

ISLAND OF CEYLON

AND THE DEPENDENCIES THEREOF

&c. &c. &c.

By

HIS EXCELLENCY'S MOST OBEDIENT SERVANTS

THE AUTHORS

සංසක්ත ගබදුමාලා

නම්ව මෙම පොන

සර විලියම් කැන්ට් ගැලෝරි

ලඛකාවේ ආණ්ඩුකාර උතුමානනවහනසේ විධින්

පිළිගන්නා ලදී.

දැනු වි ඔය.

සාසකාතා ව්‍යකරණ උගත්තා කැමූත්තන්ගේ පුබාවබො ඩයටිනීස් “සත්‍යසම්විච්‍ය” නම් ප්‍රකරණයෙහි ඉතා පැහැදිලිලෙස සාසකාතා එකකරණයේදී, කාර්ඩාකම්ම ක්‍රියාලස්ජන් හා පාණ්ඩිනී සූත්‍රවාත්තනි ක්‍රමයෙන් විස්තා රකරණලද කාරක විපයීස්ස සහිතවූ ‘පදම්ක්‍රමී’ අවශ්‍යකඩානයද, තිහකනි රුප දැනගත්තා පිණ්ඩිස ගබදු වරනගත ක්‍රමයද, මසක් පාසා ප්‍රසිඩ්කාලනුමුණ් එය නිපදාවට තොපුම්මන් අඩාලටු ගැටුවනි නිබෙනබැවින් මෙහි අන්තර්කරණ අප ආදි බොහෝදෙනෙ ක්‍රියෙන් ආරඛනාම්බිතලොකාඩුකම්පාවෙන්ම එම “සත්‍යසම්විච්‍ය”ද සාංස්ක්‍රාන්තාවූ-පැලියගොඩ විද්‍යාලඩිකාර යාස්‍යාකාලාවේ ඇවායින්හාවාපගත රන්මලානේ දුරණ්ඩාරයිවාසි ප්‍රණ්ඩ්තාවායි රන්මලානේබල්මාලොක සාම්ප්‍රදයන්වහන් සේ සහ නව්‍යිප්‍රස්වා-බල්මාරම සාම්ප්‍රදයින්ද, සාසකාතා උගත්තාකැමූත්තන්ට ඉඩවූ සම්ප්‍රදාණ්ඩාවූ සාසකාතා ගබදුමාලාවක් තොහොතු වරනැයිල්ලක් සපයාගැණීමට ගැනීබැවිත්-පාණ්ඩිනිය, වාසු, සාරස්වතා, මූර්ජ්‍යබොඩාදි ව්‍යකරණග්‍රන්ථ යන් මතාලෙස් අවලොකනය කොට අනිසබෙස්ප අනි එසාරහැර ග්‍රහණධාරණයට පහසු පරිද්දෙන් කරණලද මෙම ම “සාසකාතා ගබදුමාලාව” වෙතදු තස්සෙනු ව්‍යකරණ ජනෙහි ලඩිකාරදි යාස්‍ය ඉගණීමට දුව්‍යාගයෙහි දුග්‍රාණ්ඩාවස්ථාන ප්‍රි පොන්සබැවින් මෙහිපහනඅන්තර්කරණ අපවිධින ලෝ වැඩසදනා අව්‍යුත්ස්වනලදී—මේසමග සාදනලද සාසකාතා අඩංගු වරනැයිල්ල පොන මහනවනබැවින් මෙවරට අව්‍යුත් තොගැස්වූ තුමුණ් අප්‍රමාදව අව්‍යුත්ස්වනබැවින් දතුප්‍රත්‍යායි—

මේවගට,

N. S. FERNANDO.

PREFACE.

Sanskrit Grammar, including the Active and Passive Voices of Verbs together with a paraphrase of Pada Manjari according to the Sutras or Rules of Panini and expositions thereof as also declensions of Nouns were published in a Monthly Periodical entitled the *Satya Samuchchaya* for the use of those who were anxious to study the Sanskrit language.

The Periodical however was obliged to be discontinued before the whole of what was intended to be placed before the beginner was published. Nevertheless at the request of the undersigned and many others, the learned Pandit the Revd. RATMALANE DHARMALOKA TERUN-NANSE, Master of Vidyalankara College at Peliyagoda and his Pupil the Revd. DHARMARAMA UNNANSE under whose kind patronage the *Satya Samuchchaya* was conducted, have since composed the *Sabdamala* with the same object. The Authors have carefully consulted Paniniya Chandra, Sarasvata, Mugdhahodha and other works on Grammar and have composed the above without being either too abstruse or too elaborate, but in a manner easy of acquisition. And as a complete and correct work on the Sanskrit Declensions in Sinhalese is not procurable, which is a *Sine qua non* for those who are entering on the study of Medicine, Astronomy, Grammar, Prosody Rhetoric &c. we the undersigned have published the same for the benefit of the world.

The part on Sanskrit Conjugations which is composed in like manner but was not printed, to prevent the work being too bulky, will also be published without delay

N. S. FERNANDO

Colombo,

29th October 1876

ABBREVIATIONS.

<i>S.</i>	<i>SINGULAR.</i>	<i>ACC.</i>	<i>ACCUSATIVE.</i>
<i>D.</i>	<i>DUAL.</i>	<i>I.</i>	<i>INSTRUMENTAL.</i>
<i>P.</i>	<i>PLURAL.</i>	<i>D.</i>	<i>DATIVE.</i>
<i>C.</i>	<i>CASES.</i>	<i>ABL.</i>	<i>ABLATIVE.</i>
<i>N.</i>	<i>NOMINATIVE.</i>	<i>G.</i>	<i>GENITIVE.</i>
<i>V.</i>	<i>VOCATIVE.</i>	<i>L.</i>	<i>LOCATIVE.</i>

THE AUTHORS' PRAYER.

The following is a Sanskrit composition named *Muktaka Kavya* composed in Sardulawikridita Tune, praying Providencial assistance to Her, Most Excellent Majesty Queen Victoria of Great Britain and Ireland and to His Excellency the Governor of the Island of Ceylon.

ශ්‍රීලංකාගුම්බනො කානෙසු වද්‍යව්‍යන්නාස්පතිං වාපිසන්
කුනේදුරුහැම මමෝනා ගෙනෙස් සහයතා රුහුමතා රස්වයන්,
නිශ්චානවිජන මවාමරෙසු සුවිරු නානාව විශ්වෙරියා...
ශ්‍රීමතානාසරුපාච්ඡකනා එළියම් හැතිරුගොරි නාපම්.

*Srilankabhra mito kritendu vadasadhwanta kshatin chapisat
Kundajrimbhanamatya bhaih sahayatha rajnimatam ranjayan
Nighnanvighna mavanarendra suchiram tamtamcha Vikto iyam
Srimantam sarupadhi yukta Wiliyam Henri Gregorim nripam*

Has any one at the command and pleasure of a great Queen, arrived at the Heavons like Prosperous Lanka, surrounded by star like ministers, and having made himself beloved by his subjects, repelled the darkness like wickedness, and gladdened the *Kunda* (Jasmine ?) like righteous men ? That Most Excellent Queen Victoria and His Excellency Sir William Henry Gregory, O ! God Supreme! protect for a long time to come from all evils,

CORRECTIONS.

କ୍ଷେତ୍ରି ପାତ୍ର ଯ.

ପିଠି.	ପେଣ୍ଟ.	ପରଦ.	ଶୀଲପଦ.
1	22	କ୍ଷିଳ୍ପଭୂତିନା	କ୍ଷିତିନା
1	4	ପ୍ରତିବାଂଶ	ପ୍ରତିବାଂ
"	14	ପିନ୍ଧି	ପିନ୍ଧି
2	23	ଅର୍ଚନା	ଅର୍ଚନା
3	2	ଏବନି	ଏବନି
37	15	ଔତୁଃଖି	ଔତୁଃଖି
40	22	ପ୍ର	ପ୍ର
41	4	ସମ	ସମ
47	28	ନାଦ୍ୟଂକକ	ନାଦ୍ୟଂକକ
45	19	ଲକ୍ଷ୍ମିଵିନାଶନାଃ	ଶିଶୁଵିନାଶନାଃ
"	26	{ଶିଥାଦଃ ପି, ଶିଥାଦଃ } ଅନିଦିଯାଗେ(ରୂପର)	ଶିଥାଦଃରୂପଂପି, ଶିଥାଦଃ ଅନିଦିଯାଗେ ରୂପର

පදුන්න කියනුමය.

නර; යනු අකාරනාසාදුලිඛකාදනා ලිඛාපියෙහිසිඩ් වූ ප්‍රථමේකවත්තානා සුබනාපදය.

නරෝ, යනු අකාරනාසාදුලිඛකාදනා ලිඛාපියෙහිසිඩ් වූ ප්‍රථමා මිවච්චානා සුබනාපදය.

නරී, යනු අකාරනාසාදුලිඛකාදනා ලිඛාපියෙහිසිඩ් වූ ප්‍රථමා බණුවච්චානා සුබනාපදය.

(හෙ)නර, යනු අකාරනාසාදුලිඛකාදනා ආමත්තාණපිය හිසිඩ්වූ සමෙකාන්තෙක වචනානා සුබනාපදය.

නරම්, යනු අකාරනා ප්‍රංශුලිඛකාදනා කම්මිකාරකයෙහි සිඩ්වූ මිනියෙකවත්තානා සුබනාපදය.

නරෙන්, යනු අකාරනාසාදුලිඛකාදනා කට්ටාකාරකයෙහි සිඩ්වූ තුනියෙක වචනානා සුබනාපදය.

නරය, යනු අකාරනා ප්‍රංශුලිඛකාදනා සම්පූද්‍න කාරක යෙහි සිඩ්වූ එකවත්තාමේෂකවත්තානා සුබනාපදය.

නරත්, යනු අකාරනා ප්‍රංශුලිඛකාදනා අපාදන කාරක යෙහි සිඩ්වූ පසුවමෝක වචනානා සුබනාපදය.

නරසු, යනු අකාරනා ප්‍රංශුලිඛකාදනා සම්බන්ධ යෙහි සිඩ්වූ පැපෙක්කවත්තානා සුබනාපදය.

නර, යනු අකාරනාසාදුලිඛකාදනා අඩාරකාරකය හිසිඩ්වූ සජාමෝක වචනානා සුබනාපදය.

මෙහි “එකවත්තානා” යයි කියපුනුතැන මිවච්චායෙහිදී “එකවත්තානා” කියාද බණුවච්චායෙහිදී “බණුවච්චානා” කියාද යෙදියපුනුයි—“සමාසානා—නඩිනානා” ගබදුවලදී “කාදනානා”යි තොකියා “සමාසානා” “නඩිනානා” යයි කියපුනුයි—

පදුර්ල කියනුමය.

නර; මත්තාතෙම; නරෝ, මත්තාතෙය්දෙදනෙක්තුවූ; නරී, මත්තාතෙය්තුවූ; (හෙ)නර, (පිත්වත්) මත්තාතෙය; (හෙ) නරෝ, (පිත්වත්) මත්තාතෙය් දෙදෙන; (හෙ) නරී; (පිත් පිත්) මත්තාතෙයි; නරම්, මත්තාතෙයා; නරෝ, මත්තාතෙය් දෙදෙන; නරත්, මත්තාතෙය් දෙදෙන; නරය, මත්තාතෙය් දෙදෙන; නරෙන්, මත්තාතෙය් පිසිත්; නරෙ, මත්තාතෙය් පිසිත්; නරය, මත්තාතෙයාගව, නරගම්, මත්තාතෙය් දෙදෙන නෙකුත්ව; නරෙන්, මත්තාතෙය් දෙදෙන; නරත්, මත්තාතෙයා

නමස්සායෙයේම් පැහැවකේ හිතේ
සම්පාදී සඳහාබාය.

ලුස්ස්ස්ස්ස්ගෙවගනවානාව්ලාන්තුනිජු;,
ඇංඛ්‍යාත්‍ය මින්ස්පම්පින්ද්‍රනවාංශවයෝරජාත්.
දුන්සස්ස්තාස්සා මහිවජ්‍යා කරෙමි බාල,
චි වෘත්‍යෙස්ස්ගම සාස්කාන් ගෙවද මාලාම්.~

අකාරනා ප්‍රාලිඛෙනා නරුභේද්‍යා.

එකවචන. මිවචන. බහුවචන. විභක්ති.

SINGULAR. DUAL. PLURAL. CASES.

නර්	නරෝ	නර්	ප්‍රථමී- (ලිඛිංචාලු) *	NOM.
(හෙ)නර	(හෙ)නරෝ	(හෙ)නර්	සංම්බාධී- (අමත්‍යාණ)	VOC.
නරමි	නරෝ	නරත්	ලැනීයා- (කම්කාරක)	ACC.
නරෙන්	නරහකම්	නරෙර්	තානීයා-(ක) (තීක්කාරක) †	INST.
නරය	නරහකම්	නරෙහාර්	වනුත්සී- (සම්පාදු (දූනාකාරක))	DAT.
නරත්	නරහකම්	නරෙහාර්	පසුවම්- (අපා (දූනාකාරක))	ABL.
නරසා	නරයෝ	නරණාම්	ප්‍රජා- (සංඛිතතා)	GEN.
නර	නරයෝ	නරෙළු	සුප්‍රන්- (අඩා (රාකාරක))	LOC.

“නර” ගෙවැයෙන් මත්‍යාශ්‍යයන් කියන්.~

* පාණ්ඩිනියෙහි “ප්‍රාතිපදිකාලී ලිඛිපරිමාණ ව්‍යවහාරෙහු
ප්‍රමා” යනු දැක්වූගෙයින් “ප්‍රාතිපදිකාලී” යයිදු කියුප්‍රතුයි.

† “කත්‍යා කරණ යොස්සාතියා” යනු පාණ්ඩිනි සූත්‍රහෙයින්
‘කරණ කාරක’ ගෙනිදා ‘තානීයා’ විභක්තිය වේයි.

• වහුමරය ජ්‍යෙෂ්ඨව දානලේනා
දූෂානීලාබද් සුගනායි මූණුඥ රමා;
නාත්‍රෙනාබ නීමිල වරුණ මුගරුගනාගාස්-
නාක්ෂේෂකදියෙව එදිනා ඉනිස්සාස දාන්‍යා; * ~~~

වසනානීලකාන්.

ඉකාරනා ප්‍රංශිතයා කම්පිළියා.

එකවචන. මිවචන. බහුවචන. ව්‍යුහකානී.

SINGULAR. DUAL. PLURAL. CASES.

කම්ස	කම්	කවයා	{ ප්‍රථමා- (ලැබනාප්)	{ NOM.
(හෝ)කමො	(හෝ)කම්	(හෝ)කවයා	{ සංම්බාධන- (ආමනුණු)	{ POS.
කම්මි	කම්	කම්න්	{ උනියා- (කම්කාරක)	{ ACC.
කම්නා	කම්හාම්	කම්හිස්	{ තානියා- (කත්තාකාරක)	{ INST.
කවයේ	කම්හාම්	කම්නායා	{ වෙනුන්මි- (සම්පූර්ණකාරක)	{ DAT.
කවේ	කම්හාම්	කම්නායා	{ පසුවම්- (අපා)	{ ABL.
කවෙ	කවේකා	කම්නාම්	{ ප්‍රෘති- (සම්බාධන)	{ GEN.
කවා	කවේකා	කම්හු	{ සංනාම්- (ආධා) (රාකාරක)	{ LOO.

“කම්” ගෙනියෙන් ප්‍රංශිතයන් කියන් ~~~

* වහු, වහුය; අමර, දෙවියෙයය; අප, බුහුමය; ජන, යෙය
ය; මානව, මනුෂයය; දානව, ඇපුරය; ඉනා; සුයිය; ඉනු,
ඇතු ය; අනිල, වානය; අබද්, මෙසය; සුගන, ස්විඥය; අයිඩි, උතා
මය; මූණුඥ, පීපෙනුය; රමා; (දැකීරදුප්පනුව්) එනම් රජය; නා-
ත්‍රෙනාබ, තුළයය; නීමිල, ගොසඩිය; වරුණ, මුණුවරණුය; අව,
අඩිනසය; ගජ්‍යගන, බෙශ්‍යසය; අගා; විස්සෙයෝය, තාක්ෂ්ය,
ගුඩ්පස්සිනුය; (යන) අදියෙව, (මේ) අදිවිද; සුංඛිඅදහන්‍යා;
ප්ලේලිඥ අකාරනා ගෙනියෙය්; ඉති, මෙසේ; (මේ නාරඟේදය
මෙන්;) එදිනා; දන්නා ලද්දුනුය ~~~

අපි රම් හරයා—පලි ශිලි නිබයා,
ඛවනි මණ් පිබයා—කලි රපි කළිවන් * මධුමහි තම්.

උකාරගත ප්‍රාලිඥා සාඩුජබදීයා.

SINGULAR.	DUAL.	PLURAL.	CASES.
සාඩුයා	සාඩු	සාඩුවයා	{ පරිමා- ((ලිංගාපා)) {NOM.
(හෙ)සාබා	(හෙ)සාඩු	(හෙ)සාඩුවයා	{ සමේකාඩන- ((අම්භාණා)) {VOC.
සාඩුම්	සාඩු	සාඩුන	{ එතියා- ((කම්කාරක)) {ACC.
සාඩුනා	සාඩුහකම්	සාඩුහේසියා	{ නැතියා- ((කතීකාරක)) {INST.
සාඩුවෙටි	සාඩුහකම්	සාඩුහාසියා	{ වත්තීම්- (සම්පාදනකාරක)) {DAT.
සාබාවායා	සාඩුහකම්	සාඩුහාසියා	{ පසුවම්- (අපාදනකාරක)) {ABL.
සාබාවායා	සාබාවායා	සාඩුනාම්	{ පැඹි- ((සම්බන්ධ)) {GEN.
සාබාවා	සාබාවායා	සාඩුපු	{ සභාම්- (අඩාවා) ((රකාරක)) {LOC.

“සාඩු” ගෙවූයෙන් සන්ස්කුරුපයන් කියන්

ඡ්‍රාමෝනු බානු තානානු—ජනනු මාපු ජයවැලි,
ඡනු මාපු ම්‍රාණු භානු—සිනඩ වොනු රද යොපි †—
සමානීකාන්ත්.

* අපි, එංග්‍රීස්; රම්, සූයේය; හරයා, එහෙනුය; පලි, වුරුය;
ශිරි, ප්‍රේතය; නිබයා, [පදම්භාජනාදී] නිවිනුය; බෙත්, පැඹූදාය;
මණ්, මාන්සීකාය; පිබයා, බැංමය; කලියා අපි, බුඩ් ගසදැංචියා;
[යනාදී ගෙවූදී;] කළිවන්, කළිජබනුයමෙන්

† ඔනු, විඩාලය හෙවන් බළුලය; බානු, බානුනුය; තානු,
සූයුක ගෙවන් ගුරුය; ජනනු ප්‍රාණීනුය, වාපු, වානාය; ජයවැලි,
මිශ්චිජය යන මොනුද; බනුනු, තැයේය; මාපු, එනය; ම්‍රාණු,
සම්බන්ධ භානු, සූයේය; සිනඩවායා, සවුදුය; ආණුවා, ස්කුදුය; ආද
ඇංග්‍රීස්යාද; එවම්, මෙසේමැයි; (හෙවන් ‘සාඩු,
විගු’

සාකාර්ත්‍ය පූංලිඛෙන් බාහා ගෙවීදී.

එකවචන. මිවචන. බහුවචන. විහැකනී.

S.

D.

P.

C.

බාහා	බාහාරේ	බාහාරි	{ ප්‍රථමී- (ලිඛිතාප්‍ර)	{ N.
(හේ)බාහා (හේ)බාහාරේ [හේ]බාහාරි	[හේ]බාහාරි	{ සම්බාධන- (අමහාණ්ඩ)	{ V.	
බාහාරම්	බාහාරේ	බාහාරින්	{ විනියා- (කම්ලිකාරක)	{ ACC.
බාහු	බාහුපාකම්	බාහුහිස්	{ තාත්ත්‍යා- (කත්තිකාරක)	{ I.
බාහු	බාහුපාකම්	බාහුහිස්	{ ව්‍යුත්තීම්- (සම්පූර්ණ දැනකාරක)	{ D.
බාහුදී	බාහුපාකම්	බාහුහිස්	{ පසුච්චී- (අපාදානක)	{ ABL.
බාහුදී	බාහුදීයා	බාහුදීණ්ඩම්	{ පැඹි- (සම්බාධන)	{ G.
බාහාරි	බාහුදීයා	බාහාජ්ඝි	{ සපුළුම්- (අභ්‍යාරක)	{ L.

“බාහා” ගෙවීදෙයෙන් බුහුමියා කියන්——

එළඟ ගාස්‍යා කත්ති නාප්‍රාදයා. *

සාකාර්ත්‍ය පූංලිඛෙන් පිනාගෙවීදී.

එකවචන. මිවචන. බහුවචන. විහැකනී.

S.

D.

P.

C.

පිනා	පිනරේ	පිනරි	ප— (පි)	V.
(හේ)පිනා (හේ)පිනරේ (හේ)පිනරි	(හේ)පිනරි	සම්- (ආ)-		V.
පිනරම් උ, වාස්පනරේ	පිනරින්	වි— (ක)—		ACC.

සෙස්ස ‘බාහා’ ගෙවීදෙයෙන්——

“පිනා” ගෙවීදෙයෙන් පියානන් කියන්——

එවම—ජමානා භ්‍රාහ්‍රාදයා † —

* ගාස්‍යා, ස්ථීරය; කත්ති, කත්තිය; නාප්‍රාද, මුතුබුදු; අදයා, මේඛදී ගෙවීදෙයේ; එවම්, මෙසේමැදි——

† ජමානා, (සුවගෙසැම්ප්‍ර) බාහාය; භ්‍රාහ්‍රාද, කුසේ නොය; ඇදයා, මේඛදී ගෙවීදෙයේ; එවම්, මෙසේමැදි.

අකාරනා ප්‍රාලිඩිගා ගොජඩුදී.

එකවචන.	මිවචන.	බහුවචන.	පිහකනි.
S.	D.	P.	C.
ගොද	ගොවා	ගොව්ද	ප—(ල)—N.
[හෝ]ගොද	[හෝ]ගොවා	[හෝ]ගොව්ද	සමි—(ආ)—V.
ගොම්	ගොවා	ගොද්	වි—(ක)—ACC.
ගොවා	ගොහකම්	ගොහ්දී	නා—(ක)—I.
ගොඹ	ගොහකම්	ගොහ්දී	ව—(ස)—D.
ගොද	ගොහකම්	ගොහ්දී	ප—(ආ)—ABL.
ගොද	ගොවාද	ගොව්දී	ඡ—(ස)—G.
ගොඩ	ගොවාද	ගොපු	ස—(ආ)—L.

“ගො” ගෙඳුයෙන් ගෙරින් කියන්——

එවම් සූදානො ප්‍රහානයයි. *

ඉතාරුනා ප්‍රාලිඩි සාමාන්‍යඇඩුදී.

අරාරුනා ප්‍රාලිඩි එකේප ගෙඳුදී.

අකාරනා ප්‍රාලිඩිනා ප්‍රථම ගෙඳුදී.

එකවචන.	මිවචන.	බහුවචන.	පිහකනි.
S.	D.	P.	C.

ප්‍රථම්ද	ප්‍රථමා	{ප්‍රථමේ}	ප—(ල)N.
[හෝ]ප්‍රථම්	(හෝ)ප්‍රථමා	{[හෝ]ප්‍රථමේ}	සමි—(ආ)V.

ගෙපඛාරඇඩුවන්——

“ප්‍රථම” ගෙඳුයෙන් පළමුවෙනිය යන අංශ කියන්——

* සමානො ප්‍රහානයයි, සමානො මූලිකු ප්‍රාලිඩියෙන් ඇති ගෙඳුයෙයි; එවම්, මෙයේමැයි——

“සමානය උරු යෙනයි සමානායි”—සමානය, සිගිකරණලද; උරු, රැකිවරනෙම; යෙන, යම්කු විසින්ද; සය, ගෙනුම; සමානායි, සමානානම්.

මෙය “අනාදුනු සාම්ප්‍රදායක” බහු ප්‍රිජි නාමයකි.

එම් වරමා ‘පු’ ඩිකනි පයාස්‍යාස්‍ය ප්‍රත්‍යාචාරානා එනෙය
ශ්‍රීනය මය තුළාදියෙවි *

ලිජියෙනෙයි, නරජෙබදුවන්

වනුරජි මිහෙනි මාරහාමේගෙස්

එකවචන. එවචන. බහුවචන. මිහෙනි.

S. D. P. C.

ලිජියෙසේම්	{ එනියාහකම්	ලිජියෙහාස්	ව—(ස)—D.
ශ්‍රීනියාග ශ්‍රීනියායාන්	{ එනියාහකම්	ලිජියෙහාස්	ප—(අ)—ABL.
ශ්‍රීනියාත			
ශ්‍රීනියාස්	ලිජියෙයාස්	ශ්‍රීනියාතාම්	ප—(ස)—G.
ශ්‍රීනියාස්ථින්	{ එනියෙයාස්	ලිජියෙහු	ස—(අ)—L.
ශ්‍රීනියෙ			

එමනානීයා †

අකාරානා ප්‍රාලිච්‍රානා නීපර ගෙබදුස්.

එකවචන. එවචන. බහුවචන. මිහෙනි.

S. D. P. C.

නීපරස්	{ නීපරෝ	නීපරස්	{ ප— (ල)—N.
(නො)නීපර	{ (නො)නීපරෝ	(නො)නීපරස්	{ පම—(අ)—N.
(නො)නීපරසෝ		(නො)නීපරස්සෝ	
නීපරසම්	{ නීපරෝ	නීපරන්	{ පි— (ක)—ACC.
නීපරසෝ		නීපරස්සෝ	

* වරම, පැණිමය; අඩ්, අඩිය; කනිපයාස, කිපය හෙවත් සංඛ්‍යා දැනිම පිණ්ඩ මිවාමිමය; (යනමේ ගෙබදුද්) තායා ප්‍රත්‍යාචාරානා, තායා ප්‍රත්‍යාචාර් අනෙකු; එනෙය, රෙකුය; ත්‍රිත්‍යා, තුනාය; මය, දෙකුය; පුද්‍ය, තුනාය; ආදයෙවි, මෙඟඳී ගෙබදුයාද; එවම්, මෙසේයි—මෙහි “තායා ප්‍රත්‍යාචාර්” නම්—පා. ශ්‍රීනියෙහි “සංඛ්‍යා අවයවෙනයේ” යන සූත්‍රයෙන්හා “විෂ්‍ය භාවනා යසක්‍රයයෝ” යන සූත්‍රයෙන්ද දක්වන තායා ප්‍රත්‍යාචාරානා ‘අයව්’ ප්‍රත්‍යාචාරානා ‘අයව්’ ප්‍රත්‍යාචාරානා

† එනිය, දෙවෙනි; තානිය, තුන්මෙනි.

නිප්පරෙන්	*	නිප්පරාහකම්	නිප්පරේ	නෑ—(ක)—I.
නිප්පරසා				
නිප්පරය		නිප්පරහකම්	නිප්පරහයා	ව— (ය)—D.
නිප්පරසේ				
නිප්පරන්		නිප්පරහකම්	නිප්පරහයා	ප— (අ)—ABL.
නිප්පරස්ස				
නිප්පරයා		නිප්පරයා	නිප්පරණම්	ප— (ය)—G.
නිප්පරසා		නිප්පරසා	නිප්පරසාම්	
නිප්පරයා		නිප්පරයා	නිප්පරයාම්	
නිප්පරයි		නිප්පරයා	නිප්පරයි	ස— (අ)—L.

“නිප්පර” ගෙවුදෙයන් දෙවැනි කියන—

අකාරනා ප්‍රාලිඛෙනා මිශ්ච්චා ගෙවුදී—

එකවචන.	ලිවචන.	බහුචන.	විහානී.
S.	D.	P.	C.
මිශ්ච්චා	මිශ්ච්චාපා	මිශ්ච්චාපා	ප— (ල)—N.
(ංහ)මිශ්ච්චාපා(ගෝ)	මිශ්ච්චාපා(ගෝ)	මිශ්ච්චාපා	සම්—(අ)—V.
මිශ්ච්චාම්	මිශ්ච්චාපා	මිශ්ච්චාපා	ප— (ක)—ACC.
මිශ්ච්චාපා	මිශ්ච්චාහකම්	මිශ්ච්චාහයා	නෑ—(ක)—I.
මිශ්ච්චාපා	මිශ්ච්චාහකම්	මිශ්ච්චාහයා	ව— (ය)—D.
මිශ්ච්චාපා	මිශ්ච්චාහකම්	මිශ්ච්චාහයා	ප— (අ)—ABL.
මිශ්ච්චාපා	මිශ්ච්චාපාපා	මිශ්ච්චාම්	ප— (ය)—G.
මිශ්ච්චාපා	මිශ්ච්චාපාපා	මිශ්ච්චාපාසු	ස— (අ)—L.

“මිශ්ච්චාපා” ගෙවුදෙයන් සියලුල රුක්තෙය යන අඩුකියන්.

එව් ගබඩාලාගනුවනු ‘දය’ † —

* “ජරයා ජරසමන්තරසකම්” යන සූත්‍රයෙන් ‘ජරස්’ ආදේ යෙකාල කළේ ‘වා-ඩිඩි’ යන මිහානී දෙක්සී ‘නිප්පරයින’ ‘නිප්පරසාන’ කියාවෙයි ‘නිප්පරසා’ ‘නිප්පරසාස්’ දී තොවෙයි ‘හිස්’ විහානීයෙහි ‘නිප්පරසේ’ කියාද වෙයි ‘බස්’ විහානීයෙහි ‘නිප්පරස්ස’ යන රුපයම් ලෙසි—යන මේ සියලුල සමහරුන් ගේ මතභුම්වූන් හාජායට මිරභබැංීන් බැහැර කරනුලදි—

† ගබඩාලා, සක්සිඩ්න්නාය, ගනබැංී, ගද ආස්සාණය කරන්නාය; ආදයා, [මේ] ආදි ගෙවුදීයේදී; එවම්, මෙසේමැඳි—

ඇකාරනන ප්‍රංශලිඛිනා හාභා ගෙඩිදී.

එකවචන.	පිටවන.	බහුවචන.	විහානී.
S.	D.	P.	C.
භාභාස	භාභා	භාභාස	ප— (ල) — N.
(හේ)භාභාස	(හේ)භාභා	(හේ)භාභාස	සමි— (අ) — V.
භාභාම්	භාභා	භාභාත්	වි— (ක) — ACC.
භාභා	භාභාහකම්	භාභායිස	නෑ— (ක) — I.
භාභා	භාභාහකම්	භාභාහාස්	ව— (ස) — D.
භාභාස	භාභාහකම්	භාභාහාස්	ප— (අ) — ABL.
භාභාස	භාභාස	භාභාම්	ප— (ස) — G.
භාභා	භාභාස්	භාභාස්	ස— (අ) — L.

“භාභා” ගෙඩියෙන් එනම් ගතවේ ප්‍රශ්නයක් කියන්——

ඉකාරනන ප්‍රංශලිඛින් සංඝ ගෙඩිදී.

එකවචන.	පිටවන.	බහුවචන.	විහානී.
S.	D.	P.	C.
සබා	සබායෝ	සබායිස	ප— (ල) — N.
(හේ)සබේ	(හේ)සබායෝ	(හේ)සබායිස	සමි— (අ) — V.
සබාසම්	සබායෝ	සබ්බාත්	වි— (ක) — ACC.
සබ්බා	සබ්බාහකම්	සබ්බායිස	නෑ— (ක) — I.
සබ්බා	සබ්බාහකම්	සබ්බාහාස්	ව— (ස) — D.
සබ්බාස	සබ්බාහකම්	සබ්බාහාස්	ප— (අ) — ABL.
සබ්බාස	සබ්බාස	සබ්බාම්	ප— (ස) — G.
සබ්බා	සබ්බාස	සබ්බාස්	ස— (අ) — L.

“සබ්බා” ගෙඩියෙන් මිනුයන් කියන්——

පතිගැඹු සමසන් ක්වේගැඹුවන්——
නෑතියා විහානී මාර්ගය විශේෂය්——

එකවචන.	පිටවන.	බහුවචන.	විහානී.
S.	D.	P.	C.

පන්නා *	පන්නාහකම්	පන්නීයිස	නෑ— (ක) — I.
---------	-----------	----------	--------------

* පාණීනීයෙහි “පනීස් සමාස එව්” යන්නෙන් සමාසය ගිම ‘පනී’ ගෙඩියාගේ ‘සිලු’ ය දැක්වූ හැමුන් සම්පරි නැත්තක අසමාසයෙහිදී ‘සිලු’ ය නැමතිවන ගෙයින් සමානි දුරුණුවල තුළු ‘නෑතියා වැනුහිපි-සපනාම්’ එක වටනයෙහි කුම්යෙන් ‘පනීයා පන්නීයා-පන්නා’ කියාදා යොදානැලද බැව් පෙනෙන්——

පතෙනා	පතිහකම්	පතිහයා	ව-- (ස)--D.
පතිස්ස	පතිහකම්	පතිහයා	ප-- (අ)-ABL.
පතිස්ස	පතෙනායා	පතිහාම්	ප-- (ය)--G.
පතෙනා	පතෙනායා	පතිපු	ස-- (ආ)-L.

“පති” ගෙවූගෙන් ස්වාමීන් කියන්—

සමාසේනු ප්‍රිපති ගෙවූදායා කිවිගෙවූ දෙව—

චති උත්ත්‍යාත්‍යනායා කති යති උත්ත්‍යාත්‍යා නිත්‍ය බහුව්‍යව නාත්‍යනායා—

කති, කති, කතිනියා, කතිහායා, කතිහාම්, කතිනාම්, කතිපු.

“කති” ගෙවූදා සංඛ්‍ය එශේප දැනීම පිණ්ඩීස එවාරිමෙනි කියන්—

එවම යති *

රෝකාරනා ප්‍රාලිඛෙනා වානප්‍රම් ගෙවූ—

එකවචන.	එවචන.	බහුවචන.	ශිනකනි.
S.	D.	P.	C.
වානප්‍රම්	වානප්‍රමෝනා	වානප්‍රමෝනායා	ප-- (ල)--A.
(හෙ)වානප්‍රම්(හෙ)වාන පු-	(හෙ)වාන පු-	(හෙ)වාන පු-	සමි-(ආ)--V.
[මෝනා	[මෝනා	[මෝනායා	
වානප්‍රම්මම් †	වානප්‍රමෝනා	වානප්‍රමින්	වි-- (ක)--ACC.
වානප්‍රම්ක	වානප්‍රම්හකම්	වානප්‍රම්හියා	තා-- (ක)--I.
වානප්‍රමෝනා	වානප්‍රම්හකම්	වානප්‍රම්හායා	ව-- (ස)--D.
වානප්‍රම්නායා	වානප්‍රම්හකම්	වානප්‍රම්හායා	ප-- (අ)-ABL.
වානප්‍රම්නායා	වානප්‍රමෝනායා	වානප්‍රම්හකම්	ප-- (ස)--G.
වානප්‍රම්	වානප්‍රමෝනායා	වානප්‍රම්හියා	ස-- (ආ)-L.

“වානප්‍රම්” ගෙවූගෙන් වානම්ගයන් කියන්—

එවමයයි පපකදායා †

* යති, (යම්ප්‍රමාණය යන අව්‍ය ඇති) යති ගෙවූයදී; එමම් මෙසේයි—

† වානප්‍රම් ගෙවූදා ‘ස්වීප්’ උත්ත්‍යාත්‍යන්ටු කල්හි විනියෙක ව්‍යවහාරයෙහි ‘වානප්‍රම්නායා’ කියාදා-ලිනියා බහුවචනයෙහි ‘වාන ප්‍රම්නායා’ කියාදා—සපාමෙනක වචනයෙහි ‘වානප්‍රම්නායා’ කියාදා වෙයි—

‡ යයි, මාගිය—පජි, පුයි—

රුකාරන්‍ය. ප්‍රාලිඛිණී සුඩී ගෙඹුදී

ඡකවවන.	මිවවන.	බහුවවන.	පීහකනී.
S.	D.	P.	C.
සුඩී	සුඩීයා	සුඩීයා	ප— (ල) — N.
(හේ)සුඩී	(හේ)සුඩීයා	(හේ)සුඩීයා	සම්-(ආ) — V.
සුඩීයම්	සුඩීයා	සුඩීයා	වි— (ක) — ACC.
සුඩීයා	සුඩීහාකම්	සුඩීහාකී	තා— (ක) — I.
සුඩීයෙ	සුඩීහාකම්	සුඩීහායා	ව— (ස) — D.
සුඩීයා	සුඩීහාකම්	සුඩීහායා	ප— (ආ) — ABL.
සුඩීයා	සුඩීයා	සුඩීයාම්	ප— (ස) — G.
සුඩීයි	සුඩීයා	සුඩීෂු	ස— (ආ) — L.

“සුඩී” ගෙඹුදෙයන් පැණ්ඩායන් කියන්

එච්චා සුඩී යවනුහාදයා

රුකාරන්‍ය ප්‍රාලිඛිණී ප්‍රාධී ගෙඹුදී

ඡකවවන.	මිවවන.	බහුවවන.	පීහකනී.
S.	D.	P.	C.
ප්‍රධී	ප්‍රධීයා	ප්‍රධීයා	ප— (ල) — N.
(හේ)ප්‍රධී	(හේ)ප්‍රධීයා	(හේ)ප්‍රධීයා	සම්-(ආ) — V.
ප්‍රධීයම්	ප්‍රධීයා	ප්‍රධීයා	වි— (ක) — ACC.
ප්‍රධීකා	ප්‍රධීහාකම්	ප්‍රධීහාකී	තා— (ක) — I.
ප්‍රධීයා	ප්‍රධීහාකම්	ප්‍රධීහායා	ව— (ස) — D.
ප්‍රධීයා	ප්‍රධීහාකම්	ප්‍රධීහායා	ප— (ආ) — ABL.
ප්‍රධීයා	ප්‍රධීයා	ප්‍රධීහාම්	ප— (ස) — G.
ප්‍රධීනී	ප්‍රධීයා	ප්‍රධීෂු	ස— (ආ) — L.

“ප්‍රධී” ගෙඹුදෙයන් ප්‍රාඥයන් කියන්

එච්චා සුඩී දුඩී ප්‍රහානායා

සෙනානීගෙඹුදී ඇ ප්‍රධී ගෙඹුදාවන්

* සුඩී, මනාම්පිඳින්නෙන්—යවත්, යව මිලුදී ගනන්.

+ සුඩීදුඩීහෙනිනි සුඩීයා—දුඩාවබකායනිනි දුඩීයා—සුඩීනි, සුඩීගෙන්, බිහෙනි ඉති, බියවේවුයි; සුඩීයා, සුඩීහාකී—දුඩාවම්, අසහපන්කෙටුව්; බකායනි ඉති, දිනානුයි; දුඩීයා, දුඩීහාම්.

‡ සාරසවි ව්‍යාකරණයෙනි—“සෙනානාහඳිනාංවාමොනුව්වා සන්නාවන්” යන්නෙන් ‘අම්’ විහානනියට විකලුපයෙන් “නුව් ගම්ය” දැනුව්වූහෙයින් සෙනානී ගෙඹුදෙයි “සෙනානාහඳි—සෙනානීනාම්” දි මැයි බහුවවන රුප දෙකක් වෙන්.

සපනමෙක වචන විශේෂ:—

සෙනානාකම් සෙනානෙකා: සෙනානීය ස—(ආ)—L.

“සෙනානී” ගබදුයෙන් සෙනාපතින් කියන්—

එවං ග්‍රාමණීය ග්‍රැන්කදයා * —

ලිංගරනා දූංලිඩියා නොපු ගබදු:.

ඡකවචන. එචචන. බහුචචන. එහකනි.

S. D. P. C.

නොප්‍රා සොප්‍රාරෝ නොප්‍රාරු: ප—(ල)—N.
(හේ)නොප්‍රා(හේ)නොප්‍රාරෝ(හේ)නොප්‍රාරුසම්-(ආ)—N.

නොප්‍රාරම් සොප්‍රාරෝ නොප්‍රාත්‍රින් එ—(ක)—ACC.

නොප්‍රා } නොප්‍රාහකම් නොප්‍රාහිනි: තා—(ක)—I.

නොප්‍රා } නොප්‍රාහකම් නොප්‍රාහියා: ව—(ස)—D.

නොප්‍රා } නොප්‍රාහකම් නොප්‍රාහියා: ප—(ආ)—ABL.

නොප්‍රා : } නොප්‍රාහියා: } නොප්‍රානාම් ප—(ස)—G.

නොප්‍රාරි } නොප්‍රාහියා: } නොප්‍රාත්‍රියා: ප—(ආ)—L.

“නොප්‍රා” ගබදුයෙන් සිවලුන් කියන්—

ලිංගරනා දූංලිඩියා බලපුජබදු:.

ඡකවචන. එචචන. බහුචචන. එහකනි.

S. D. P. C.

බලපු: බලපෙවා බලපුව්: ප—(ල)—N.

(හේ)බලපු: (හේ)බලපෙවා (හේ)බලපුව්: සම්-(ආ)—V.

බලපුම් බලපෙවා බලපුව්: එ—(ක)—ACC.

බලපා බලපුහකම් බලපුහිනි: තා—(ක)—I.

බලපෙව බලපුහකම් බලපුහියා: ව—(ස)—D.

බලපුව බලපුහකම් බලපුහියා: ප—(ආ)—ABL.

බලපුව් බලපෙවා: බලපුහිම් ප—(ස)—G.

බලපුවී බලපෙවා: බලපුත් ස—(ආ)—L.

“බලපු” ගබදුයෙන් කළමිට ඉඩකරනවුන් කියන්—

* { ග්‍රාමණී } ගෞජය (යනා පිය)

ඡවං සුලට්ටාදයා වහිංචු පුනරාත් දැන්හට්ටාදයාව * —
උකාරානා දුංල්බිංස් ස්වයම්හු ගබද්දී.

ඡකවවන.	විවචන.	බහුවවන.	විහකනි.
S.	D.	P.	C.
ස්වයම්හුදී	ස්වයම්හුවෙනා	ස්වයම්හුවූ	ප—(ල)—N.
[හේ] ස්වයම්හුදී	[හේ] ස්වයම්හුවෙනා	[හේ] ස්වයම්හුවූසම්-(ආ)	—V.
ස්වයම්හුවම්	ස්වයම්හුවෙනා	ස්වයම්හුවූ	ව—(ක)—ACC.
ස්වයම්හුවා	ස්වයම්හුවාහාම්	ස්වයම්හුවූයිදී	නා—(ක)—I.
ස්වයම්හුවෙල්	ස්වයම්හුවාහාම්	ස්වයම්හුහාසිදී	ව—(ස)—D.
ස්වයම්හුවූ	ස්වයම්හුවාහාම්	ස්වයම්හුහාසිදී	ප—(අ)—ABL.
ස්වයම්හුවූවා	ස්වයම්හුවාවෙනායිදී	ස්වයම්හුවූවාම්	ප—(ඇ)— G.
ස්වයම්හුවූවි	ස්වයම්හුවාවෙනායිදී	ස්වයම්හුවූවි	ස—(ආ)— L.

“ස්වයම්හු” ගබද්දයෙන් බුහාම්යා කියන්—

ඡවංමානම්හු ස්වහු ප්‍රහානයාදී † —

හු හු ගබද්ද බලපුගබද්දවන්—විනියායා විශේෂය්—

ඡකවවන.	විවචන.	බහුවවන.	විහකනි.
S.	D.	P.	C.
නා	නාරෝ	නරු	ප—(ල)—N.
[හේ] නාදී	[හේ] නාරෝදී	[හේ] නරුදී	සම්-(ආ)—V.
නාම්	නාරෝ	නාන්	ව—(ක)—ACC.
නා	නාහකම්	නාජියි	නා—(ක)—I.
නෙරු	නාහකම්	නාහාසිදී	ව—(ස)—D.
නුදී	නාහකම්	නාහාසිදී	ප—(අ)—ABL.
නුදී	නෙරුදී	{ නාජාම් } { නාජාම් }	ප—(ස)—G.
නෙරුදී	නෙරුදී	නාජු	ස—(ආ)—L.

“නා” ගබද්දයෙන් මිනිසුන් කියන්—

* සුදු, මනාකොට සිද්ධීන්නාය;—වහිංචු, මැඩියාය;—පුනරාත්,
නැවත හැවිගන්නෙය;—දැන්හු, සුයෝංය—

† අනුමතු, අන්ඩගයා;—ස්වහු, බුහාම්යා—

ବ୍ୟାକାରନାମ ପ୍ରାଣିବେଳୀ ଗେଲାଅବିଦ୍ୟା.

ඡ්‍රක්වවන.	ඩිප්ලවන.	බහුවච්චවන.	ඩීප්පකන්.
S.	D.	P.	C.
ගෙලා ⁴	ගෙලාමේ	ගෙලාව්	ප්‍ර—(ලි)—N.
[හෝ]ගෙලා ⁴ : [හෝ]ගෙලාවො	[හෝ]ගෙලාවො	[හෝ]ගෙලාව්	සම්-(ආ)—V.
ගෙලාව්ම්	ගෙලාවො	ගෙලාව්	මී—(ක)—ACC.
ගෙලාව්	ගෙලාහකම්	ගෙලාහිය්	නෑ—(ක)—I.
ගෙලාවේ	ගෙලාහකම්	ගෙලාහියා	ව—(ස)—D.
ගෙලාව්	ගෙලාහකම්	ගෙලාහියා	ප—(අ)—ABL.
ගෙලාව්	ගෙලාවොයා	ගෙලාව්මි	ප--(ස)—G.
ගෙලාව්	ගෙලාවොයා	ගෙලාප්පේ	ස—(ආ)—L.

“କେବୁ” ଅବିଦ୍ୟନେ ପାଞ୍ଚମୀ କିମ୍ବା

ଲକ୍ଷଣାଫର୍ମନନ ପ୍ଲଟିବିହ ପିଇସ ଅନ୍ତଃୀ.

ବୁନ୍ଦୁଶରନଙ୍କାଙ୍କ ପ୍ରାଣିଭଙ୍ଗାଙ୍କ

ଅଟ ହାଲନା ପ୍ରାଣିକି ଜୀବମାତ୍ରଙ୍କାଳିତ୍ୟା
ହକ୍କାରନା ପ୍ରାଣିକେବୋ ମାତ୍ରିଲିଙ୍ଗ ଅବଦ୍ୟ.

ඡකවතන.	හිටවන.	බහුවතන.	පිහකනි.
S.	D.	P.	C.
මධුලිඩි මධුලට	{ මධුලිගො	මධුලිහා	ප—(ල)—N.
[හේ]මධුලිඩි [හේ]මධුලට	[හේ]මධුලිගො	[හේ]මධුලිහා	සම—(අ)—V.
මධුලිහම්	මධුලිගො	මධුලිහා	වි—(ක)—ACC.
මධුලිහා	මධුලිඩිහකම්	මධුලිචකීස්	නැං—(ක)—I.
මධුලිහෝ	මධුලිඩිහකම්	මධුලිඩිහස්	ව—(ස)—D.
මධුලිහාස්	මධුලිඩිහකම්	මධුලිඩිහාස්	ප—(අ)—ABL.
මධුලිහාස්	මධුලියොස්	මධුලිහාම්	ප—(ස)—G.
මධුලිහි	මධුලිගොස්	මධුලිචටස් *	ස—(ය)—L.

“ମେଲିଖ” କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉପରେ କିମ୍ବା

ଶୁଣି ପ୍ରତିକାଳୀନ ଦୟଃ ।

* ‘ମବୁଲିଙ୍କ’ ତିନୁଦ୍ରିତ, ଅଦିକଳିତ ହେବେ ଜପାର୍ଥ ଲିଙ୍ଗବିଵନ୍ଦନାରେ
ଏ ଆଜିତରେଣ୍ଟାଙ୍କ “ମବୁଲିତିଷ୍ଠ” “ତିନବୁଲିତିଷ୍ଠ” କିମ୍ବାତିରେ—

† ‘କ୍ଷୁତ୍ପଲିଙ୍ଗ’ ହାଜିଲୁ.

හකාරනා ප්‍රාලිඛෙනා මිනුදැයේ ගෙඩි :-

ජකවචන. ජටතන. බණුවචන. එහකනී.

S.

D.

P.

C.

මිනුඩියේ	{	මිනුදැහෙ	මිනුදැහා	ඉ—(ල) — N.
මිනුඩික්				
මිනුඩිච්				
මිනුඩිවි				
[හෙ]මිනුඩියේ				
[හෙ]මිනුඩික්		[හෙ]මිනුදැහෙ	[හෙ]මිනුදැහා සම්-(අ)—V.	
[හෙ]මිනුඩිච්				
[හෙ]මිනුඩිවි				
මිනුදැහම		මිනුදැහෙ	මිනුදැහා	වි—(ක) ACC.
මිනුදැහා	{	මිනුඩියෙනාම්	මිනුඩියෙනිස්	{ නා—(ක) — I.
		{ මිනුඩිචිහාම්	{ මිනුඩිචිහිස්	
මිනුදැහෙ	{	{ මිනුඩියෙනාම්	{ මිනුඩියෙනාස්	{ ව—(ස) — D.
මිනුදැහාස්	{	{ මිනුඩිචිහාම්	{ මිනුඩිචිහාස්	{ ප—(අ) — ABL.
මිනුදැහාස්		මිනුදැහෙයාස්	මිනුදැහාම්	ප—(ස) — G.
මිනුදැහි		මිනුදැහෙයාස්	මිනුඩිස්සු	{ ස—(අ) — L.
			මිනුඩිවිසු	

“මිනුදැයේ” ගෙඩියෙන් මිනුඩුහින් කියන් :-

ජටත තැක්වූහාදයි * .

හකාරනා ප්‍රාලිඛෙනා රජත් ගෙඩි :-

ජකවචන. ජටතන. බණුවචන. එහකනී.

S.

D.

P.

C.

රුරු	රුරුනා	රුරුනාස්	ප—(ල) — N.
(හෙ)රුජත්	(හෙ)රුරුනා	(හෙ)රුරුනාස්	සම්-(අ) — V.
රුරුනාම්	රුරුනා	රුඳුස්	වි—(ක) — ACC.
රඳු	රුරුනාම්	රුජයිස්	නා—(ක) — I.
රඳු	රුරුහාම්	රුජයාස්	ව—(ස) — D.
රඳුස්	රුරුහාම්	රුජයාස්	ප—(අ) — ABL.
රඳුස්	රුඳුස්	රුඳුම්	ප—(ස) — G.
රඳු	{	රුඳුස්	ස—(අ) — L.
රජත්			

“රජත්” ගෙඩියෙන් රජත් කියන් :-

* තැක්වූයේ, -තැක්යෙහි මුදාලත්තෙන්.

ඡලා පුහුමන මහිමන ප්‍රහානයঃ *

නකාරන ප්‍රාලිඩ අත්ත්සෙබූං.

එකවචන.	ලිවචන.	බහුවචන.	විහකනී.
S.	D.	P.	C.
අත්තා	අත්තාගො	අත්තානා	ප—(ල)—N.
(හේ) අත්තාන් (හේ) අත්තාගො (හේ) අත්තානා		සම්-(ආ)—P.	
අත්තාම්	අත්තාගො	අත්තානා	වි—(ක)—ACC.
අත්තානා	අත්තාහකම්	අත්තාගි	තා—(ක)—I.
අත්තානෙ	අත්තාහකම්	අත්තාහාස	ව—(ස)—D.
අත්තානාස	අත්තාහකම්	අත්තාහාස	ප—(ආ)—ABL.
අත්තානා	අත්තාගො	අත්තානාම්	ප—(ස)—G.
අත්තානී	අත්තාගො	අත්තාසු	ස—(ආ)—L.

“අත්තාන්” ඇබදුයෙන අත්තය කියන්—

ඡලා පුබල්මන බ්‍රහ්මන ප්‍රහානයঃ †

නකාරන ප්‍රාලිඩො බනිත්සෙබූං.

එකවචන.	ලිවචන.	බහුවචන.	විහකනී.
S.	D.	P.	C.
බනි	බනිගො	බනිනා	ප—(ල)—N.
(හේ) බනින්	(හේ) බනිගො	(හේ) බනිනා	සම්-(ආ)—P.
බනින්ම්	බනිගො	බනිනා	වි—(ක)—ACC.
බනිනා	බනිහකම්	බනිගි	තා—(ක)—I.
බනිනෙ	බනිහකම්	බනිහාස	ව—(ස)—D.
බනිනාස	බනිහකම්	බනිහාස	ප—(ආ)—ABL.
බනිනා	බනිගො	බනිනාම්	ප—(ස)—G.
බනිනී	බනිගො	බනිසු	ස—(ආ)—L.

“බනින්” ඇබදුයෙන බනැඳුන්ත්වුන කියන්—

ඡලා යුනින් ගුණීන් කරන යැයුවෙන් වාගමන ප්‍රහානයঃ ‡

* පුහුමන,—ගෙනය,—මහිමන,—මහිමය; (රුජවරයාගේ එනම් එඹවයීයක්.)

† පුබල්මන,—කෙලෙකිය,—බ්‍රහ්මන,—බහුන්.

‡ යුනින්,—බුවනැනීන්,—ගුණීන්,—ගුණඇනීන්,—කරන,—සෞඛඇනීන්,(හෙවන හයුනිතුය)—යැයුස්න්,—යැය්ස ඇන්නේ,—වාගමන,—ප්‍රශ්නය මවනැඳුනීන්.

රකාරුනාස්ථලිබෙනාහිපර්යඩිස්.

එකවචන. එවචන. බහුවචන. විහානී.

S.	D.	P.	C.
හිපස්	{ හිපරේ	හිපර්	ප—(ල)—N.
හිපග්	{ (හෝ)හිපග්	(හෝ)හිපර්	සම—(අ)—V.
හිපලම්	හිපරේ	හිපර්	ලි—(ක)—ACC.
හිපත්	හිපගහකම්	හිපගහිද්	නා—(ක)—I.
හිපජේ	හිපගහකම්	හිපගහ්යාද්	ව—(ස)—D.
හිපර්	හිපගහකම්	හිපගහ්යාද්	ප—(අ)—ABL.
හිපර්	හිපරේද්	හිපරුම්	ප—(ස)—G.
හිපඡී	හිපරේද්	හිපසුප්පූ	ස—(අ)—L.

“හිපර්” ගෙඳුයෙන් වෙදුන් කියතු—

එවා සාහිත් නැංවාසර් ප්‍රහානයා *—

දකාරුනා ප්‍රථමිතවිජඩිස්.

එකවචන. එවචන. බහුවචන. විහානී.

S.	D.	P.	C.
දිවිපත්	දිවිපදේදා	දිවිපද්දාද්	ප—(ල)—N.
(හෝ)දිවිපත්	(හෝ)දිවිපදේදා	(හෝ)දිවිපද්දාද්	සම—(අ)—V.
දිවිපදම්	දිවිපදේදා	දිවිපද්දාද්	ලි—(ක)—ACC.
දිවිපදා	දිවිපදාහකම්	දිවිපදාහිද්	නා—(ක)—I.
දිවිපදේදා	දිවිපදාහකම්	දිවිපදාහ්යාද්	ව—(ස)—D.
දිවිපද්දාද්	දිවිපදාහකම්	දිවිපදාහ්යාද්	ප—(අ)—ABL.
දිවිපද්දාද්	දිවිපදාස්යාද්	දිවිපදාම්	ප—(ස)—G.
දිවිපද්දාද්	දිවිපදාස්යාද්	දිවිපදාස්සුප්පූ	ස—(අ)—L.

“දිවිපදාද්” ගෙඳුයෙන් දෙවියන් කියතු—

එවා කුවකද් වෙදුවිද,දයා †—

වකාරුනා ප්‍රථමිතවිජඩිස්.

එකවචන. එවචන. බහුවචන. විහානී.

S.	D.	P.	C.
රලමුහ්	{ රලමුවා	රලමුව්	ප—(ල)—N.
රලමුණ්	{ රලමුවා	රලමුව්	ප—(ල)—N.

* සාහිත්;—යාගකඩී;—නැංවාසර්;—ඇටිරය ප්‍රදින්නා.

† කුවකද්, රකුපු;—වෙදුපද්, වෙදුයදන්නේ.

[හෙ]රලමිත් { [හෙ]රලමුවේ, [හෙ]රලමුව් සම්-(ආ)-V.

රලමුවම්	රලමුවේ	රලමුව්	එ—(ක)ACC.
රලමුවා	රලමුගෙකම්	රලමුගේදී	තා—(ක)—I.
රලමුවේ	රලමුගෙකම්	රලමුගෙනාදී	ව—(ස)—D.
රලමුව්	රලමුගෙකම්	රලමුගෙනාදී	ප—(අ)—ABL.
රලමුව්	රලමුවොදා	රලමුවාම්	ප—(ස)—G.
රලමුව්	රලමුවොදා	රලමුසූ	ස—(ආ)—L.

“රලමුව්” ගබුදයෙන් මෙහය කියන්—***

එවා පුවාව පයෙකුම්ව ප්‍රහානයා

නකාරනා දුංලිඩේනා මහවැඩ්දාදී.

ඡකවවන. මිවවන. බිඹුවවන. එහකනි

S. D. P. C.

මහාන් මහානෙනා මහානාදා අ—(ලි)—N.

[හෙ]මහන් [හෙ]මහානෙනා [හෙ]මහානාදා සම්-(ආ)—V.

මහානාම්	මහානෙනා	මහනාදා	එ—(ක)ACC.
මහනා	මහදායකම්	මහදායිදී	තා—(ක)—I.
මහනේ	මහදායකම්	මහදායාදී	ව—(ස)—D.
මහනාදා	මහදායකම්	මහදායාදී	ප—(අ)—ABL.
මහනාදා	මහනෙනාදා	මහනාම්දා	ප—(ස)—G.
මහනි	මහනෙනාදා	මහන්දාදී	ස—(ආ)—L.

“මහන්” ගබුදයෙන් මහනුන් කියන්—***

නකාරනා දුංලිඩේනා ඩමවැඩ්දාදී.

ඡකවවන. මිවවන. බිඹුවවන. විහකනි.

S. D. P. C.

ඩිමාන් ඩිමනෙනා ඩිමනාදා ප—(ලි)—N.

(හෙ)ඩිමන් (හෙ)ඩිමනෙනා (හෙ)ඩිමනාදා සම්-(ආ)—V.

ඩිමනාම් ඩිමනෙනා ඩිමනාදා එ—(ක)ACC.

යෙපං මහවැඩ්දාවන්—***

“ඩිමන්” ගබුදයෙන් නුවනැතින්න කියන්—***

* පුවාව, මනාවවන ඇුන්නේ, පයෙකුම්ව, මෙහය.

ඡවං ගොමන් බනාලන් ගුණවන් හටන් ප්‍රහාතයා *

කකාරාතා දුංගිබෙකා පවත්වයිදී.

ඡකවතන.	විවතන.	බහුවතන.	පිහැකනි.
S.	D.	P.	C.
පවතන	පවතෙනා	පවතනයා	උ—[ලි]—N.
[හේ]පවතන	[හේ]පවතෙනා	[හේ]පවතනයා	සම්-[ආ]—V.
පවතනම්	පවතෙනා	පවතනයා	ඩි—[ක්]-ACC.

— ගෙපා මහිජඹදිත—

“පවතන” ගෙදියෙන පිසන්නවුන කියන්—

ඡවම් හටන් අදන් දුව්චන ගව්ත ප්‍රහාතයා †

කකාරාතා දුංගිබෙකා දදව්තයිදී.

ඡකවතන.	විවතන.	බහුවතන.	පිහැකනි.
S.	D.	P.	C.
දදන්	දදතා	දදතා	උ—[ලි]—N.
(හේ)දදන්	(හේ)දදතා	(හේ)දදතා	සම්-[ආ]—V.
දුදන්ම්	දදතා	දදතා	ඩි—[ක්]-ACC.

— ගෙපා මහිජඹදිත—

“දදතා” ගෙදියෙන දෙනීනවුන කියන්—

ඉජුරේද්දාතාතාකාරෝසෝරුග්‍රුව්‍යාකව්‍යාකනනා,

අධ්‍යාත්මිකද්ධාතා දදව්තයිද සමාමනා ‡

(පර්‍යාවකුනුන්.)

* ගොමන්, ගෙරි ඇත්තෙන; බනාවතන, බනාඇත්තෙන; ගුණවතන, ගුණඇත්තෙන; හටන්, නොප—

වෙනිනාවූ මෙම “හටන්” ගෙදියෙන “තොප” හෙවත් “පින්වතන” යන අඩු කියන්—

† හටන්, වත්තෙන; අදන්, අනුහාතකරන්තෙන; දිඟ්චත්, ස්ථිවාකරන්තෙන; ගව්ත්, යන්තෙන.—මෙම “හටන්” ගෙදිය ‘ඇතා’ ප්‍රතිසංස්කන්ධායි—

‡ ඉජුරේන්, රුවන්පුනාය; භාත්‍යකාන්, භාත්‍යකත්‍යාය; උස්සත්, අනුහාතකරන්තෙනය; රුග්‍රන්, නොනිද්දතෙනය; ගාසන්, අනුගාසනාකරන්තෙනය; වකාශනා, බලලත්තෙනය; අධ්‍යන්, අරන්තෙනය; මරුන්, එළතාය; බිහාන්, බිඛලන්තෙනය; අදක්, [මේ] අදි ගෙදියේ; දදන්ගෙදිසමා, දදන්ගෙදියනා සමානයයි; මිතා, දන්නා ලද්දානුය—

සකාරන පූංලිබෙනා එශ්ජෙබදා�.

ඡකවචන.	S.	D.	P.	C.
එකවචන.	එකවචන.		ඛනුවචන.	ඩිහකනී.
ජ.		D.		C.
පියි		{ පිගො	පියා	ප--(ලි)--N.
පට				
[හෝ]පියි		{ [හෝ]පිගො	[හෝ]පියා	සම්-(ආ)-V.
[හෝ]පට				
පියම්	පිගො		පියා	වි--(කා)-ACC.
පියා		පිධාකම්	පිධානී	තා--(කා)--I.
පිගො		පිධාකම්	පිධාන්	ව--(ස)--D.
පියා		පිධාකම්	පිධාන්	ප--(ආ)-ABL.
පියා		පිගො	පියාම්	ප--(ස)--G.
පියා		පිගො	පිටපු	ස--(ආ)--L.

‘වියා’ ගෙඳුයෙන් වෙවළෙයන් කියන්—

එවම් ගුණ් මායේ ප්‍රහානයා *

අකාරන පූංලිබෙනා බනුමූජෙබදා�.

බනුමූජි	S.	D.	P.	C.
බනුමූජි	{ බනුමූජා	බනුමූජා	ප--(ලි)--N.	

ඉනකදී එශ්ජෙබදාවන්—

“බනුමූජි” ගෙඳුයෙන් වසුනු සොරන් කියන්—

එවම එශ්ජිනාන්ජි ප්‍රහානයා †—

සකාරන පූංලිබෙනා වෙවළෙයබදා�.

ඡකවචන.	S.	D.	P.	C.
ඡකවචන.	ඡකවචන.		ඛනුවචන.	ඩිහකනී.

S.	D.	P.	C.
වෙබා	වෙබාසා	වෙබසා	ප—(ලි)—N.
[හෝ]වෙබා	[හෝ]වෙබාසා	[හෝ]වෙබසා	සම්-(ආ)-V.
වෙබසම්	වෙබසා	වෙබසා	වි--(කා)-ACC.
වෙබසා	වෙබාහකම්	වෙබාහී	තා--(කා)--I.
වෙබසා	වෙබාහකම්	වෙබාහ්	ව--(ස)--D.
වෙබසා	වෙබාහකම්	වෙබාහ්	ප--(ආ)-ABL.
වෙබසා	වෙබසා	වෙබසාම්	ප--(ස)--G.
වෙබසා	වෙබසා	වෙබසැපු	ස—(ආ)—L.

* ගුණ්, පනින එන්නේ; මාය්, ආමකිනය කරන්නේ.

†. විෂ, ගනුදාය, සිනාන්ජි, වනුය.

“මෙවස්” ගෙදුයෙන් බුජමය සියන්—

එවං වැඩුමස් ප්‍රහානයා * —

සකාරනා දුෂ්‍රාලිඛෙනා එවකුඩා.

S.	D.	P.	C.
එවංන්	එවංසේ	එවංස්	ප—(ල)—N.
[හෙ]එවංන්	[හෙ]එවංසේ	[හෙ]එවංස්	සම—(ආ)—P.
එවංසම්	එවංසේ	එවංසම්	එ—(ක)—ACC.
එවංසම්	එවංසේ	එවංසම්	තා—(ක)—I.
එවංසම්	එවංසේ	එවංසම්	ව—(ස)—D.
එවංසම්	එවංසේ	එවංසම්	ප—(අ)—ABL.
එවංසම්	එවංසේ	එවංසම්	ඡ—(ස)—G.
එවංසම්	එවංසේ	එවංසම්	ස—(ආ)—L.

“මිවස්” ගෙදුයෙන් ප්‍රතිශීනයන් සියන්—

එවම් උපයිටස්, නැස්වීටස් ප්‍රහානයා † —

දත් ගලනා දුෂ්‍රාලිඛ සාමාන්‍ය ගෙදුළා.

අථ ගලනා දුෂ්‍රාලිඛ විශේෂ ගෙදුළා.

සකාරනා දුෂ්‍රාලිඛෙනා විශේෂවාග් ගෙදුළා.

S.	D.	P.	C.
එශේවාඩි	එශේවාඩි	එශේවාඩි	ප—(ල)—N.
[හෙ]එශේවාඩි	{ මිශේවාඩා	එශේවාඩා	ප—(ල)—N.
[හෙ]එශේවාඩි	{ මිශේවාඩා	[හෙ]එශේවාඩා	සම—(ආ)—P.
[හෙ]එශේවාඩි	{ මිශේවාඩා	[හෙ]එශේවාඩා	එ—(ක)—ACC.
[හෙ]එශේවාඩි	{ මිශේවාඩා	[හෙ]එශේවාඩා	තා—(ක)—I.
[හෙ]එශේවාඩි	{ මිශේවාඩා	[හෙ]එශේවාඩා	ව—(ස)—D.
[හෙ]එශේවාඩි	{ මිශේවාඩා	[හෙ]එශේවාඩා	ප—(අ)—ABL.

* වැඩුමස්, වැඩුයා.

† උපයිටස්, පැමුණුණෝ; නැස්වීටස්, සිවිනෝ.

විශේවාහා විශේවාහා විශේවාහා ප--(ඝ)--ර.
 විශේවාහී විශේවාහා විශේවාවිසු ස--(ඇ)--ම.
 “විශේවාහ්” ගෙයුදෙන් කියල්ල උපුලත්තේ යන අරිකියන්.
 එවම භාරවාහාදායා * —

හකාරානා පූංලිබේකා ‘නඩුහ් ගෙයුදායා.

ඡකවවන.	විවචන.	බහුවවන.	විහකන්.
S.	D.	P.	C.
අනඩුහ්	අනඩුහා	අනඩුහා	ප--(ලි)--N.
[ගෙ]අනඩුහ්[හෙ]අනඩුහා[හෙ]අනඩුහා			සම්-(ඇ)--V.
අනඩුහාම්	අනඩුහා	අනඩුහා	වි—(ක)—ACC.
අනඩුහා	අනඩුහාකුම්	අනඩුහාකීස්	තා—(කි)—I.
අනඩුහා	අනඩුහාකුම්	අනඩුහාස්	ව--(ස)--D.
අනඩුහා	අනඩුහාකුම්	අනඩුහාස්	ප--(අ)--ABL.
අනඩුහා	අනඩුහායා	අනඩුහාම්	ප--(ස)--O.
අනඩුහා	අනඩුහායා	අනඩුහාසු	ස--(ඇ)--L.

“අනඩුහ්” ගෙයුදෙන් ගෙරින් කියන් —

හකාරානා පූංලිබේකා වෘත්තාන් ගෙයුදායා.

ඡකවවන.	විවචන.	බහුවවන.	විහකන්.
S.	D.	P.	C.
වෘත්තා	වෘත්තාහැණ්	වෘත්තාහැණ්	ප—(ලි)—N.
(ගෙ)වෘත්තා[හෙ]වෘත්තාහැණ්(හෙ)වෘත්තාහැණ්			සම්-(ඇ)--V.
වෘත්තාහැණ්ම්	වෘත්තාහැණ්	වෘත්තාසා	වි—(ක)—ACC.
වෘත්තාසා	වෘත්තාහැණ්ම්	වෘත්තාසීස්	තා—(කි)—I.
වෘත්තා	වෘත්තාහැණ්ම්	වෘත්තාස්	ව—(ස)—D.
වෘත්තාහා	වෘත්තාහැණ්ම්	වෘත්තාහාස්	ප—(අ)—ABL.
වෘත්තාසා	වෘත්තාසායා	වෘත්තාසාම්	ප—(ස)—O.

* භාරවාහ්, බර උපුලත්තේ.

+ පාණිනියෙකි “හනෙනරන් පූලීස්සා” යන්හෙන් ‘හන’ බාහුව සම්බන්ධව අකාරප්‍රථි නාකාරයටම ‘ණකිය’ දැක්වූ බි එහි “වෘත්තාසා” යනාදි තන්හි ‘ණකි’ නොවේ—එසේ දැවු වන් ඣකු හෙතුව පෙනෙන හෙයින් එහි විකලු වශයෙන් ජෙයුයන් පාණිනිය වෘත්තානිකාර මාධ්‍යමාවයියන් විසින් දක් වනලදී—එය භාජාවනාදියටද සම්හොවේ —

වෘත්තුහනී } වෘත්තුසේනා� වෘත්තුහපු ස— (ආ)—L.

“වෘත්තුගත්” ගබදුයෙන් ගෙනුයා කියන්——

එම් බූෂ්‍රභන් පුෂ්‍රගත ප්‍රහානයঃ *——

නකාරනා දුංලිබෙකා ‘යැමත් ගබදුঃ.

ඉකටවන. ජවවන. බහුවවන. එහකනී.

S.

D.

P.

C.

අයිවා	අයිමලණා	අයිමණ්	ඕ—(ල)—N.
හෝ]අයිමත්[හෝ]අයිමලණා(හෝ)අයිමණ් සම—(ආ)—N.			
අයිමණම්	අයිමලණා	අයිමණ්	ලි—(ක)—ACC.
අයිමණා	අයිමහකම්	අයිමහිස	කා—(ක)—I.
අයිමෙණ	අයිමහකම්	අයිමහායঃ	ව—(ঃ)—D.
අයිමණ්	අයිමහකම්	අයිමහායঃ	প—(ঃ)-ABL.
අයිමණ්	අයිමෙණා	අයිමණාම්	প—(ঃ)—G.
අයිමණී } අයිමෙණා	අයිමසු		ස—(ආ)—L.

“අයිමත්” ගබදුයෙන් සුයියා කියන්——

එමත් † සුපත් ගබදුঃ ‡ ——

* බුහුමත, බවුණත නසන්නේ; භුෂණන්, දරුගැබ නසන්නේ——

† පාණීනී ව්‍යකරණ ක්‍රමයෙන් “සුපත්” ගබදායාගේද සහ මෙහා ව්‍යවහාරයෙහි “සුපණී-සුපණී” කියා ගුපතක්වේ—

සාරස්වත මූල්‍යබාධායීයෙහි “සුප්-සුපණී-සුපණී” කියා ගුප තුනක් කියන්——

‡ සුපත් ගබදු, (සුයිපයියියව්) සුපත් ගබදාය; එමත්, ටෝ සේදී——

භාකාරුනා ප්‍රාලිභේදා මසවත් ගබදු.

ඉකවවන. මිවවන. බහුවවන. විහකනී.

S.	D.	P.	C.
මසවා *	මසවානෙ	මසවානා	ප—(ල)—N.
(හෝ)මසවත්(හෝ)මසවානෙ(හෝ)මසවානා			සම්-(අ)—P.
මසවානම්	මසවානෙ	මසොනා	වි—(ක)—ACC.
මසොනා	මසවහකම්	මසවතියි	නා—(ක)—I.
මසොනෙ	මසවහකම්	මසවහයි	ව—(ස)—D.
මසොනා	මසවහකම්	මසවහයි	ප—(අ)—ABL.
මසොනා	මසොනෙනා	මසොනාම්	ප—(ස)—G.
මසොනී	මසොනෙනා	මසවසු	ස—(අ)—L.

“මසවත්” ගබදුයෙන් ගනුයා කියන්—

භාකාරුනා ප්‍රාලිභේද බෙවත් ගබදු.

ඉකවවන. මිවවන. බහුවවන. විහකනී.

S.	D.	P.	C.
යෝ	යෝනෙ	යෝනා	ප—(ල)—N.
(හෝ)යෙවත්	(හෝ)යෝනෙ	(හෝ)යෝනා	සම්-(අ)—P.
යෝනම්	යෝනෙ	යෝනි	වි—(ක)—ACC.
යෝනා	යෝහකම්	යෝහියි	නා—(ක)—I.
යෝනෙ	යෝහකම්	යෝහයි	ව—(ස)—D.
යෝනා	යෝහකම්	යෝහයි	ප—(අ)—ABL.
යෝනා	යෝනෙනා	යෝනාම්	ප—(ස)—G.
යෝනී	යෝනෙනා	යෝසු	ස—(අ)—L.

“යෙවත්” ගබදුයෙන් ගුහාකාන් කියන්—

* පාණිනියෙහි “මසවාබහුලම්” යන්නෙන් ‘මසවත්’ ගබදු යායේ අනුත්‍යව—‘ත්‍යාදේශ’ කොට මින් “මසවාත්—මසවනෙනා” යනාදිය සිඩකටුවු බව දැකවනාලදි—වාහිනික මහය ලෙස “මතුප්” ප්‍රතියෙන්ද ‘මසවත්’ ගබදුය සිඩවේ—එසේ සිඩවූ කළේනි “ධීමත්” ගබදුයමෙන් වරනැයිය පුහුවේ—එබව රුප විංශයෙහි “සකිල සංසුග තුෂිනි සහායනා” මසවත් ප්‍රතිපදු මහාරථ්” යන්නෙන්ද, හරිකාවායෙහි “හම්පස්සිනිනියි” ගෙඹිනා මබේඡු මසවානසො” යනුදියෙන්ද පෙනෙන්—

ନାମରତ୍ନା ପ୍ଲାଟିବେହା ପ୍ଲାଟିନ୍ ଅଳ୍ଡିଃ.

ଶକ୍ତିବିବନ୍ଦା. ଲିପିବିବନ୍ଦା. ଲିଙ୍ଗବିବନ୍ଦା. ଶିଖବିବନ୍ଦା.

S.	D.	P.	C.
ପ୍ଲାଟିନ୍	ପ୍ଲାଟିନ୍ହୋ	ପ୍ଲାଟିନ୍ହଃ	ପ—(ଲି)—N.
[ହେ]ପ୍ଲାଟିନ୍	[ହେ]ପ୍ଲାଟିନ୍ହୋ	[ହେ]ପ୍ଲାଟିନ୍ହଃ	ଜମି-(ଫି)-V.
ପ୍ଲାଟିନାମି	ପ୍ଲାଟିନ୍ହୋ	ପ୍ଲାଟିନ୍ହଃ	ଶି—(କୁ)-ACC.
ପ୍ଲାଟିନା	ପ୍ଲାଟିନାମି	ପ୍ଲାଟିନ୍ହିଃ	ନା—(କୁ)—I.
ପ୍ଲାଟିନ୍ହୋ	ପ୍ଲାଟିନାମି	ପ୍ଲାଟିନ୍ହଃ	ଲ—(କୁ)—D.
ପ୍ଲାଟିନଃ	ପ୍ଲାଟିନାମି	ପ୍ଲାଟିନ୍ହଃ	ପ—(ଫି)-ABL.
ପ୍ଲାଟିନି	ପ୍ଲାଟିନ୍ହୋ	ପ୍ଲାଟିନ୍ହଃ	ତ—(କୁ)—G.
		ପ୍ଲାଟିନ୍ହି	ଯ—(ଫି)—L.

“ପ୍ଲାଟିନ୍” ଅଳ୍ଡିଦେଇନ୍ ନାରୀଙ୍କରି କିମନ୍ତି—

ନାମରତ୍ନା ପ୍ଲାଟିବେହା, ‘ଲିନ୍ ଅଳ୍ଡିଃ.

ଅଲ୍ଲିନ୍ ଅଲ୍ଲିନ୍ହୋନ୍ହଃ ଅଲ୍ଲିନ୍ହିଃ ପାର୍ଶ୍ଵ—(ଲି)—N.

କେତେ ଦିଲିଲନ୍ତି—

“ଅଲ୍ଲିନ୍” ଅଳ୍ଡିଦେଇନ୍ ଅକ୍ଷରିତି କିମନ୍ତି—

ନାମରତ୍ନା ପ୍ଲାଟିବିହଃ ପାର୍ଶ୍ଵିନ୍ ଅଳ୍ଡିଃ.

ଶକ୍ତିବିବନ୍ଦା. ଲିପିବିବନ୍ଦା. ଲିଙ୍ଗବିବନ୍ଦା. ଶିଖବିବନ୍ଦା.

S.	D.	P.	C.
ପନ୍ଥୀଃ	ପନ୍ଥୀନ୍ହୋ	ପନ୍ଥୀନ୍ହଃ	ପ—(ଲି)—N.
[ହେ]ପନ୍ଥୀଃ	[ହେ]ପନ୍ଥୀନ୍ହୋ	[ହେ]ପନ୍ଥୀନ୍ହଃ	ଜମି-(ଫି)-V.
ପନ୍ଥୀନାମି	ପନ୍ଥୀନ୍ହୋ	ପନ୍ଥୀନ୍ହଃ	ଶି—(କୁ)-ACC.
ପରୀ	ପରୀନାମି	ପରୀନ୍ହିଃ	ନା—(କୁ)—I.
ପରେ	ପରେନାମି	ପରେନ୍ହଃ	ଲ—(କୁ)—D.
ପରୀଃ	ପରେନାମି	ପରେନ୍ହଃ	ପ—(ଫି)-ABL.
ପରେଃ	ପରେନ୍ହୋ	ପରେନ୍ହଃ	ତ—(କୁ)—G.
ପରୀଃ	ପରେନ୍ହୋ	ପରେନ୍ହି	ଯ—(ଫି)—L.

“ପରେନ୍” ଅଳ୍ଡିଦେଇନ୍ ମାତ୍ରିକ କିମନ୍ତି—

ଶିଖିମି ମନ୍ତ୍ରାଃ *

* ମନ୍ତ୍ରାଃ, [ମନ୍ତ୍ରାନାଦ୍ୟଶିକିପଦ୍ମିଯାତ୍ମି] ମନ୍ତ୍ରିନ୍ ଅଳ୍ଡିଯ; ଶିଖି, ମେଜେମୈଦି—

ජකාරනා ප්‍රංශිලේභා පුද් ගබද්ධී.

එකවචන. මිවචන. බහුචන. එහකනී.

S.	D.	P.	C.
පුඩි *	සැසෙන්දා	පුඩ්දා	උ—(ල)—N.
(හෝ)පුඩි	(හෝ)පුඩෙන්දා	(හෝ)පුඩ්දා	සම්-(ආ)—V.
පුඩ්දාම්	පුඩෙන්දා	පුඩ්දා	ති—(ක)—ACC.

ඡෙපං හිජර් ගබදුවන්

“පුඩ්” ගබදුයෙන් ගොහින් කියන්

ජකාරනා ප්‍රංශිලේභා රාජ් ගබද්ධී.

රුවි {	රුවේ	රුජ්	උ—(ල)—N.
[හෝ]රුවි {	[හෝ]රුවේ	[හෝ]රුජ්	සම්-(ආ)—V.
රුජ්ම්	රුජේ	රුජ්	ති—(ක)—ACC.
රුජ්	රුජිහාකුම්	රුජිහිස්	නෑ—(ක)—I.
රුජ්	රුජිහාකුම්	රුජිහාස්	ව—(ස)—D.
රුජ්	රුජිහාකුම්	රුජිහාස්	ප—(ආ)—ABL.
රුජ්	රුජේ	රුජ්ම්	ඡ—(ස)—G.
රුජ්	රුජේ	{ රුවිසු	{ ස—(ආ)—L.
		{ රුවිතැසු	

“රුජ්” ගබදුයෙන් රදුන් කියන්

එවං මිශ්‍රවසාජ් පරිමාජ් විනුජ් † පරිවාජ් ඉත්තාදයා ඇ.

වකාරනා ප්‍රංශිභාහ් ප්‍රාවි ගබද්ධී.

ප්‍රාඩි	ප්‍රාඩෙන්දා	ප්‍රාඩ්දා	උ—(ල)—N.
---------	-------------	-----------	----------

* මෙය රුබාදි ගණයට ඇතුළුන් “පුජ-පුඩා” යන බාහු වෙන් සිඛයි,—දෙදාදික්වූ “පුජ-සමාඛේ” යන බාහු වෙන් සිඛවූ “පුජ්” ගබදුය හිජර් ගබදුයමෙන් වරනැයිය පුනුවේ.

† විනුජ් ගබදුය (පස්සයෙක්ගි) හිජර් ගබදුය මෙනි.

‡ විශ්‍රවසාජ්, බුජමය; පරිමාජ්, පිරිසිදු කරන්නෙය; විනුජ්, බලන්නෙය; පරිවාජ්, එනම් යහිනුය නෙවන් සනානාසිනුය.

ප්‍රාජ්‍යම්	ප්‍රාජ්‍යවා	ප්‍රාව්	* එ—(ක)—ACC.
ප්‍රාවා	ප්‍රාජ්‍යම්	ප්‍රාජ්‍යී	නා—(ක)—I.

ජෙපා ජලමුවැංඛද්‍යවන්~~~~~

“ප්‍රාව්” ගබදුයෙන් පූච්චිකාලය කියන්~~~~~

වකාරනා ප්‍රංශ්‍රිඩියා සඩුවා ගබදු.

එකවචන.	විවචන.	බහුවචන.	පිහාතනි.
S.	D.	P.	C.
සඩුවා	සඩුවාසේද්වා	සඩුවාසේද්වා	ප—(ල)—N.
සඩුවාජ්‍යම්	සඩුවාසේද්වාම්	සඩුවාජ්‍යම්	වි—(ක)—ACC.
සඩුවා	සඩුවාගහනම්	සඩුවාගහනම්	නා—(ක)—I.
සඩුවාටේ	සඩුවාගහනම්ටේ	සඩුවාගහනයා	ව—(ය)—D.
සඩුවාස්	සඩුවාගහනම්ස්	සඩුවාගහනයාස්	ප—(අ)—ABL.
සඩුවාස්	සඩුවාගහනම්ස්	සඩුවාම්	ප—(ය)—G.
සඩුවාම්	සඩුවාගහනයාම්	සඩුවාස්සූ	ස—(අ)—L.

“සඩුවා” ගබදුයෙන් සම්ග ගැඹිරෙන්නවුන් කියන්~~~~~

එම් සම්පාදි ප්‍රත්‍යාව්‍ය ප්‍රත්‍යාව්‍ය ප්‍රත්‍යාව්‍ය ප්‍රත්‍යාව්‍ය + ~~~~

වකාරනා ප්‍රංශ්‍රිඩියා ගබදු.

නියයිඩි	නියයිජේද්වා	නියයිජ්‍යවාස්	ප—(ල)—N.
---------	-------------	---------------	----------

* “නාසේද්වාස් පූජ්‍යයාම්” යනු පාණීනි වචනගෙයින් පූජ්‍යප්‍රාජ්‍ය මූලිකාවානුව අනුවාදී උපබා ලොපය නොවේ—එම්ට “අව්” යන පූජ්‍යයායෙහි අනුවාදනුවා අකාර ලොපයද නොව න බැලීන් විනියාව පවත් රුපනුමය මෙසේ දකුසුතුයි.

ප්‍රාජ්‍යම්	ප්‍රාජ්‍යවා	ප්‍රාජ්‍යවාස්	එ—(ක)—ACC.
ප්‍රාජ්‍යා	ප්‍රාජ්‍යම්	ප්‍රාජ්‍යී	නා—(ක)—I.
ප්‍රාජ්‍යවා	ප්‍රාජ්‍යම්	ප්‍රාජ්‍යාස්	ව—(ය)—D.
ප්‍රාජ්‍යවාස්	ප්‍රාජ්‍යම්	ප්‍රාජ්‍යායා	ප—(අ)—ABL.
ප්‍රාජ්‍යා	ප්‍රාජ්‍යවාස්	ප්‍රාජ්‍යාම්	ප—(ය)—G.
ප්‍රාජ්‍යා	ප්‍රාජ්‍යවාස්	{ප්‍රාජ්‍යාසූ / ප්‍රාජ්‍යාවූ}	ස—(අ)—L.

පූජ්‍යප්‍රාජ්‍ය අස්සුවායේනත්තු සෙසුන්න්ගිරි මෙසේමැයි.

+ සම්පාදි, ගහපත; ප්‍රත්‍යාව්‍ය, ප්‍රත්‍යාව්‍ය කාලය.

නියැසිකුවම්	නියැසියෙදුවා	නිරෝවා	නි-(ක)-ACC.
	නියැසිගෘහම්	නියැසිගෘහී	නෑ-(ක)-I.

ඉත්තඳී~~~~~

“නියැවි” ගෙවැයෙන් නිරෝවිනයන් කියන්~~~~~
සකාරුනන ප්‍රාලිඩිසනාදු ගෙවැදී.

එකවචන.	විචචන.	බහුචචන.	පිහානි
S.	D.	P.	C.
නාදුග් }	නාදුජො	නාදුජිස්	ප්‍ර-(ල)-N.
නාදුඡම්	නාදුජො	නාදුඡිස්	වි-(ක)-ACC.
නාදුඡා	නාදුජාහෘහම්	නාදුඡාහෘහීස්	නෑ-(ක)-I.

ඉත්තඳී~~~~~

“නාදුඡ්” ගෙවැයෙන් එරිදුය යන අම් කියන්~~~~~
එවම් අනාභුද් යාදුඡ් හටාදුඡ් ප්‍රහානයා * ~~~~~
සකාරුනන ප්‍රාලිඩිස ප්‍රමිස් ගෙවැදී.

පුමාන්	පුමාංසේ	පුමාංසිස්	ප්‍ර-(ල)-N.
(හෙ)පුමත්	(හෙ)පුමාංසේ	(හෙ)පුමාංසිස්	සම්-(ආ)-V.
පුමාංසම්	පුමාංසො	පුමාංසිස්	වි-(ක)-ACC.
පුමාංසා	පුමාංසාහෘහම්	පුමාංසිස්	නෑ-(ක)-I.
පුංඛ	පුංඛාහෘහම්	පුංඛිස්	ව-(ස)-A.
පුංසිස්	පුංඛාහෘහම්	පුංඛිස්	ප-(අ)-ABL.
පුංසිස්	පුංඛාසේ	පුංසාම්	ප-(ස)-G.
පුංසි	පුංඛාසේ	පුංසු	ස-(ආ)-L.

“පුමිස්” ගෙවැයෙන් පුරුහුයන් කියන්~~~~~
සකාරුනන පුංලිඩි උජ්නා ගෙවැදී.

ලුණනා	ලුණනසේ	ලුණනසිස්	ප--(ල)-N.
[හෙ]ලුණන්	[හෙ]ලුණනසේ	[හෙ]ලුණනසිස්	සම්-(ආ)-V.
[හෙ]ලුණනත්	[හෙ]ලුණනසේ	[හෙ]ලුණනසිස්	සම්-(ආ)-V.

කෙපං වෙබැඳුවැවන්~~~~~

* අනාභුද්, අන්බදුය; යාදුඡ්, යම්බදුය; හටාදුඡ්, තොප බදුය.

“ලුණාය්” ගෙවූ දෙන් ඇතු ගුහයා කියන්—
ඉත් හැලපනා ප්‍රාලිඛන පිශේෂගෙවුළු”.

අංශපත්‍රනා සුත්‍රලිඛන සාමාන්‍ය ගෙවුළු—
ආකාරනා සුත්‍රලිඛනා ලකා ගෙවුළු.

එකවචන. එවචන. බහුචචන. පිහානී.

S.	D.	P.	C.
ලනා	ලතෙ	ලනා:	ප—(ල)—N.
(හෝ)ලතෙ	(හෝ)ලතෙ	(හෝ)ලනා:	සම්-(ආ)—V.
ලනාම්	ලතෙ	ලනා:	වි—(ක)—ACC
ලත්සා	ලනාහනම්	ලනාස්සි:	තා—(ක)—I.
ලනාදෙය	ලනාහනම්	ලනාහාසි:	ව—(ස)—D.
ලනායා:	ලනාහනම්	ලනාහාසි:	ප—(ආ)—ABL.
ලතායා:	ලත්සායා:	ලනාහාම්	ප—(ස)—A.
ලනායාම්	ලත්සායා:	ලනාපු	ස—(ආ)—L.

“ලනා” ගෙවූ දෙන් ලිය කියන්—

එච්ච් රමා රමා භාමා වතිනා විනනා ‘මානා’,
විශාලා සපානාලා මාලා ශිලා ගාලා කලාදියා: *

ආකාරනා සුත්‍රලිඛනා මති ගෙවුදු.

මති:	මති	මතියා:	ප—(ල)—N.
(හෝ)මතෙ	(හෝ)මති	(හෝ)මතියා:	සම්-(ආ)—V.
මතිම්	මති	මති:	වි—(ක)—ACC.
මතිහ	මතිහනම්	මතිස්සි:	තා—(ක)—I.
මතිහෙය } මතියෙ }	මතිහනම්	මතිහාසි:	ව—(ස)—D.

* රමා, ශිනාදි කලායෙනි ද්‍ර්ජ්‍ය සුත්‍රය; රමා, ශ්‍රීකාන්තාවය;
භාමා, කිපෙනසුදු සුත්‍රය; වතිනා, සුත්‍රය; විනනා, ගරුඩමානාවය;
වය; අමානා:; අරුලිය; විශාලා, තීයඩරිය; සපානාලා, ශිනිද්දිය;
මාලා, මල්මාලාවය; ශිලා, පාහාණය; ගාලා, ගාහය; කලා,
(ශින වාදකදී සිවසුට) කලා ශිල්පය (යන;) අදියා:, මේ අදි
ගෙවුදෙයේ; එච්ච, එච්චම් දි—

මනාක්	මනිනාක්ම්	මනිභාක්	ප—(අ)—ABL.
මනාක්	මනෙනාක්	මනිනාම්	ප—(ස)—C.
මනාකම්	මනෙනාක්	මනිඹු	ස—(අ)—L.
මනා			

“මති” ගෙවැයෙන් පුදුව කියන්——

[නොවක-නම්.]

ඡැනී ජනි එහි සුනුනි සිනි රුම්
ප්‍රතිපත්ති එහානි තුනි සමානය;
ගනී බුද්ධි විභුනි විපත්ති මිනි.
දැනී රිනි රනිප්‍රමුඩා මතිවන් *

රකාරනා සුනිල්බෙනා නාදි ගෙවැදී.

එකවචන.	මිවචන.	බඳවචන.	විනාකනී.
S.	D.	P.	C.
නාදි	නාදේණ	නාදී	ප—(ල)—N.
(හෙ)නාදී	(හෙ)නාදේණ	(හෙ)නාදීස්	සම්-(අ)—V.
නාදිම්	නාදේණ	නාදීස්	වි—(ක)—ACC.
නාද්‍ය	නාදිභාක්ම්	නාදිභාස්	නා—(ක)—I.
නාදේශ	නාදිභාක්ම්	නාදිභාස්	ව—(ස)—D.
නාද්‍යාක්	නාදිභාක්ම්	නාදිභාස්	ප—(අ)—ABL.
නාද්‍යා	නාදේභාක්	නාදිභාම්	ප—(ස)—C.
නාද්‍යාම්	නාදේභාක්	නාදිඹු	ස—(අ)—L.

“නාදී” ගෙවැයෙන් ගෝ හෝ කියන්——

* ඡැනී, වෙදය; ජනි, උතුපත්තිය; බානි, බාරණය; සුනුනි, සෙක්තානුය; සිනි, හයය; රුම්, රුමිය; ප්‍රතිපත්ති, ප්‍රතිපැදිමය; එහානි, එහාගය; තුනි, සුනුනිය; සමානය; කිනිය; ගමනය; බුද්ධි, යුනාය; විභුනි, එඟුවයිය; විපත්ති, විපත්ය; මිනි, ප්‍රමාණය; දැස්ති, ගොජාවය; රිනි, ස්වජාවය; රනිප්‍රමුඩා, රාගය (යනමේ ගෙවැයන්) ආදිකොට ඇත්තානු; මතිවන්, මති ගෙවැදීය මෙති——

[കാലിനി-നൽ.]

എം വാഞ്ചീ ആമീനി ദേശവിലും വാഞ്ചീ
ഗോറി നാടി ജീവിതിലും ഒരു സ്ഥിരിലും,
സ്ത്രീ മുൻ പാലിനി ലൈം ലത്തൊ
നിലി ക്ഷാലി ക്ഷാലിലേഖണ ദയോപി *

സ്രീകാരാചാര്യ സ്റ്റ്രീലിബേഖാ ബഹു അദ്ധ്യാ.

ഓക്കവാനാ.	ലിലാവാനാ.	ബഹുവാനാ.	വിഭക്തി.
-----------	-----------	----------	----------

G.	D.	P.	C.
ബഹു:	ബഹു	ബഹുവാ:	പ—(ലി)—N.
[ഹൈ]ബഹോ[ഹൈ]ബഹു		[ഹൈ]ബഹോവാ:	സമി-(അ)—V.
ബഹുമി	ബഹു	ബഹുഃ	ലി—(ക)—ACC.
ബഹോ	ബഹുഭക്തി	ബഹുഷി:	നാ—(ക)—I.
ബഹോക്തേ	{ ബഹുഭക്തി	ബഹുഭാഃ	ഒ—(സ)—D.
ബഹോക്തേ	{ ബഹുഭക്തി	ബഹുഭാഃ	ഒ—(അ)—ABL.
ബഹോക്തേ	{ ബഹോ	ബഹുഭാം	ഒ—(സ)—G.
ബഹോക്തേ	{ ബഹോ	ബഹുഭാം	ഒ—(അ)—L.

“ബഹു” അദ്ധ്യായത്തിൽ അല്ലെങ്കിൽ വൈശി ദേശ കിട്ടിയിട്ട്

എം നാളു ദിനമു കരേഴ്ച പ്രശ്നാധാരായി +

സ്രീകാരാചാര്യ സ്റ്റ്രീലിബേഖാ വിഭു അദ്ധ്യാ.

വിഭു:	വിഭോ	വിഭാ:	പ—(ലി)—N.
(ഹൈ)വിഭു	(ഹൈ)വിഭോ	(ഹൈ)വിഭാ:	സമി-(അ)—V.
വിഭുമി	വിഭോ	വിഭാഃ	ലി—(ക)—ACC.

* വാഞ്ചീ, സർക്കാർ; ആമീനി, കിപ്പേബാസ്ത്രം സ്റ്റ്രീയ; ദേശവിലും വാഞ്ചീ, സംഡക്കാനാ ആപാലിധ്യ; ഗോറി, ലിമാഡേലിധ്യ; നാടി, സ്റ്റ്രീയ; മുഖിലി, സഹാഖാരിധ്യ; ഒലിറിലും, രാത്രിധ്യം; ദ്രോൾി, പാലിലിധ്യ; മുളി ഗർഹി ശീധ; പാലിനി, ലിമാഡേലിധ്യ; ലൈംലൈം ലൈംലൈംനാമി ഗവാ വധ; കിലി; അവരിധ്യ; ക്ഷാലി; ആത്തസ്ത്രിധ്യ; ക്ഷാലിലേഖി, വൈലൈംഡാവധ ദയനാ; അടിയാഫി, [മേം] അടിങ്ങിലൈം അടിമി, മേംഗൈമൈഡി

+ നാളു, കേരിരിധ്യ; ദിനമു, തുബിനാവധ; കരേഴ്ച, ഗഡനിപാധ.

ව්‍යවා	ව්‍යවාකම්	ව්‍යවානී	නෑ-(ක)---I.
වබෙව	වබෙකම්	වබෙනා	ව--(ස)---D.
වබාන	වබානකම්	වබානසි	ප--(අ)-ABL.
වබාන	වබානකම්	වබානාම්	ප--(ස)--G.
වබානම්	වබානම්	වබාපු	ස--(ආ)-L.

“වබා” ගෙවැයෙන් සුදුන් කියන්——

එම්ව තහැ ව්‍යු ප්‍රහානයා * —

සාකාරනා සුදුලිබේනා මානා ගෙවැයි—

මානා	මානරෝ	මානරස	ප—(ල)---N.
[හෙ]මානා	[හෙ]මානරෝ	[හෙ]මානරස	සම්-(ආ)-V.
මානරම්	මානරෝ	මානරසා	මි—(ක)-ACC.

ජෙපං බානා ගෙවැවන්——

“මානා” ගෙවැයෙන් මට කියන්——

එම්ව දුනිනා යානා නනනයු ප්‍රහානයා † —

දූනාරනා සුදුලිබි සාමාන්‍ය ගෙවැයි—

අංශරනා සුදුලිබි විජෙප ගෙවැයි—

ලිනියා ගෙලදා ලනා ගෙවැවන්——

වතුරුපි එහකනි මාරහා විජෙපි—

එකවචන. එවචන. බහුවචන. එහකනි.

S.	D.	P.	C.
ලිනියාගෙසේම්	{ විනියාහකම්	ලිනියාහසා	ව—(ස)---D.
ලිනියාගෙයා	{ විනියාහකම්	ලිනියාහසා	ප—(අ)-ABL.
ලිනියාගෙයා	{ විනියානාම්	ලිනියානාම්	ප—(ස)--G.

* තහැ, ගෙරය; වම්, සෙනාවය.

† දුනිනා, දුය; යානා, යානාවය; නනනයු, නෑනාය.

සාමාන්‍යගේ සහෞදරව් හැමදනාගේ භාය්‍යාවෝ ඔවුනාවුන්වේ; “යානා”නාම් එන්නාගා——

ලිනියසහම් } ලිනියයෝ: එනියාසු ස--(ආ)--L.

එවන්නාත්තියා

අම්බා ගබඳ * ලතා ගබදුත්ත සලකුදාවාවෙටහෙදා:.
(ගෙ)අම්බ (ගෙ)අම්බ (ගෙ)අම්බා: සම්-(ආ)-V.
විශ්වපාදයසු දුම්වත්.

ර්කාරනා සුනිල්බෙනා ලස්සේ ගබදා:.

ලස්සේ: ලස්සේව්‍ය ලස්සේව්‍ය ප--(ලි)--N.

ජෙපං නඩි ගබදුවත්

“ලස්සේ”ගබදුයෙන් ක්‍රිකාත්තාව කියන්

එවං තරි තානාවදායා †

ර්කාරනා සුනිල්බෙනා: සුනිජබදා:.

• එකවචන. මිවචන. බහුවචන. එහකනී.

S.

D.

P.

C.

සුනි	සුනියෝ	සුනියා	ප--(ලි)--N.
[ගෙ]සුනි	[ගෙ]සුනියෝ	[ගෙ]සුනියා	සම්-(ආ)-V.
සුනියම් }	සුනියෝ	සුනියා }	එ--(ක)-ACC.
සුනිම් }	සුනියෝ	සුනියා }	එ--(ක)-ACC.
සුනිසා	සුනිහකම්	සුනිහියා	තා--(ක)--I.
සුනියෙය	සුනිහකම්	සුනිහායා	ව--(ස)--D.
සුනියා:	සුනිහකම්	සුනිහාසා:	ප--(ආ)-ABL.
සුනියා:	සුනියෝ:	සුනිණම්	ප--(ස)--A.
සුනියාම්	සුනියෝ:	සුනිපු	ස--(ආ)--L.

“සුනි”ගබදුයෙන් අනෙන් කියන්

ර්කාරනා සුනිල්බෙනා: ශ්‍රීජබදා:.

ශ්‍රී:	ශ්‍රීයෝ	ශ්‍රීයා	ප--(ලි)--N.
(ගෙ)ශ්‍රී:	(ගෙ)ශ්‍රීයෝ	(ගෙ)ශ්‍රීයා	සම්-(ආ)-V.
ශ්‍රීයම්	ශ්‍රීයෝ	ශ්‍රීයා	එ--(ක)-ACC.
ශ්‍රීයා	ශ්‍රීයෝ:	ශ්‍රීහියා	තා--(ක)--I.

* අම්බා ගබදුය මානාවාවකයි.

† තරි, නොතාවය; තනත්, තනය.

క్రియె }	క్రియాతీ	క్రియాః	ఎ—(ఓ)—D.
క్రియాః } క్రియాం }	క్రియాతీ	క్రియాః	ప—(అ)—ABL.
క్రియాః } క్రియాం }	క్రియెః	{ క్రియాతీ } { క్రియాతీ }	అ—(ఓ)—G.
క్రియాతీ } క్రియి }	క్రియెః	క్రిష్ట	ఒ—(అ)—L.

“క్రి”అబ్దియెన క్రికానుహావ కియన్ ~~~~~

శిథం ది ప్రీ తి ప్రాహానయః * ~~~~~

ప్రాచీః క్రిత దేవత—సెఱునాని అబ్దిష్టు ప్రామలన్ ~~~~~

ర్మాకాయను స్వర్ణిలిభింగా గ్రూ అబ్దిః.

గ్రూ	గ్రూలో	గ్రూలః	ప—(లి)—N.
	ఉనిక్షిద్ధి—క్రి అబ్దిలన్ ~~~~~		

“గ్రూ”అబ్దియెన లైమ కియన్ ~~~~~

శిథిత్తమిశ్శప్తిప్రూప్రాహానయః † ~~~~~

ప్రాప్తు అబ్దియు జమ్మియెంగా గ్రూసు శిల విషేషః.

[హె]	ప్రాప్తు	[హె]	[హె]	[హె]	[హె]	[హె]	[హె]
	‡	[హె]	ప్రాప్తులో	[హె]	ప్రాప్తులః	[హె]	సమ—(అ)—N.

సాకాయను స్వర్ణిలిభిః సమసా అబ్దిః.

సమసా	సమసారో	సమసారః	ప—(లి)—N.
[హె]సమసా	[హె]సమసారో	[హె]సమసారః	సమ—(అ)—N.
సమసారమి	సమసారో	సమసారః	లి—(కు)—ACC.

యెం లొనా అబ్దిలన్ ~~~~~

“సమసా” అబ్దియెన న్యాగనియన కియన్ ~~~~~

దెంఱ అబెం, గొవత—నొనా అబెండి, గెలోవత—

ఉనా ర్మను స్వర్ణిలిభి విషేష అబ్దిః.

* ది, ప్రాప్తు; ప్రీ, లఘువ; తి, అయ.

† గ్రూ, పాతిలీయ; ప్రాప్తు, మనా లైమ ఆన్నియ.

‡ పాతిలీయెని “నొయాల్విభి స్వీనులిసట్టి” యన ప్రాప్తుయెన న్యాది సంఘ్యవ నీతిఖం హెడిన ‘ప్రాప్తు’ అబ్దియుగే సమోబి గొఱ లువనయెని గ్రూసు త్వాయిలోబి లింగిర అబ్దియెనిది, కుప్పిసమయెనిది, గ్రూసు ర్జపయ ద్వాకునా లైబె.

අද හලනන සුත්‍රලිඛි සාමාන්‍ය ගෙවූයි.....

හකාරනන මධුලිභාදයා දුංචිත්.....

රේඛානන සුත්‍රලිඛියා ගිර ගෙවූයි.

එකවචන. තමචන. බහුවචන. පිහිකන්.

S.

D.

P.

C.

හිස	හිරෝ	හිර්	උ—(ලි)—N.
හිරම්	හිරෝ	හිර්	ලි—(කා)—ACC.
හිරු	හිහිංසම්	හිරහිස්(ඉනකදී)	නා—(ක)—I.

“හිර්” ගෙවූයෙන් සරස්වතිය කියන්.....

එවා දුර ඩුර ප්‍රහානයා *

හකාරනන යුත්‍රලිඛියා කකුහ් ගෙවූයි.

කකුව් } කකුගේ

කකුප් } කකුගෙනා

කකුහා } කකුව්නාතම්

ඉනකදී.....

“කකුන්” ගෙවූයෙන් දිසාවන් කියන්.....

එවම් අනුජවුහ් ත්‍රිජවුහ් ප්‍රහානයා †

බකාරනන යුත්‍රලිඛියා සම්බ්‍ර ගෙවූයි.

සම්ද් } සම්බා

සම්න් } සම්බා

“සම්බ්‍ර” ගෙවූයෙන් දර කියන්.....

එවම ස්‍රූඩ් දුඩ් ප්‍රහානයා ‡

වකාරනන සුත්‍රලිඛියා එවා ගෙවූයි.

වාස් } වාවෙ

වාව්[ඉනකදී] උ—(ලි)—N.

* දුර, බුවරය; ඩුර, හාරය.

† අනුජවුහ්, අවවෙනී ජංසය; ත්‍රිජවුහ්, එකාලොස්චන ජංසය.

‡ ස්‍රූඩ්, ස්‍රූඩාවය; දුඩ්, දුඩ්ඩය.

“වාච්” ගෙඳුයෙන් වාච් දෙමිය කියන්——
 එවම් සාච් රුවි ඉවි ප්‍රහානයා * ———
 හකාරනා සුත්‍රලිබේනා දිගුවේදී.
 දික් දිජේ දිජේ [ඉන්නඩි] ප—(ල)—N.
 “දිජ්” ගෙඳුයෙන් දිජාවන් කියන්——
 එවං දැක් යාදුක් ප්‍රහානයා † ———
 ඉනි ගලනා සුත්‍රලිබිඟ සාමාන්‍ය ගෙඳුක්.

අට ගලනා සුත්‍රලිබිඟ විශේප ගෙඳුක්.
 හකාරනා සුත්‍රලිබිඟ උපානග් ගෙඳුක්——
 උපානද් } උපානගෝ උපානග් [ඉන්නඩි] ප—(ල)—N.
 “෋පානග්” ගෙඳුයෙන් වහන් කියන්——
 පකාරනා සුත්‍රලිබිඟ අප් ගෙඳුක් බහුවචනානායා——
 ආප්, අප්, අදිනිස්, අදානායා, අදානායා, අපාමි, අප්සු——
 “අප්” ගෙඳුයෙන් පැන් කියන්——
 හකාරනා සුත්‍රලිබිඟ ආකිජෙඳුක්.
 ආකිස ආකිපො ආකිප් [ඉන්නඩි] ප—(ල)—N.
 “ආකිස්” ගෙඳුයෙන් ඉපට ප්‍රාථිනාව කියන්——
 ඉනි ගලනා සුත්‍රලිබිඟ විශේප ගෙඳුක්.

අමාරනා ක්‍රිවලිබිඟ සාමාන්‍යගෙඳුක්.
 හකාරනා ක්‍රිවලිබේනායානාගෙඳුක්.
 යුනම් යුනෙ . . . යුනානී ප—(ල)—N.
 [හෙ]යුන මෙ[හෙ]යුනෙ [හෙ]යුනානී සම්-(ආ)-V.
 යුනම් යුනෙ යුනානී එ—(ක)—ACC.

* සාච්, සාච්වෙදාය; රුවි, දිපතිය; ඉවි, ගොඩාය.

† දැක්, ඇසය; යාදුක්, යම්බඳය.

శేషం నారిఁజుల్లితన్...
“ఇన్న” ఇబ్దియెన్ ప్రయ్యమ కియిన్...

శ్వలకో గ్రాన్యార్థులు చీరుతుం బుపునాద్యః.
బనవానుస త్రిలూరుతు ద్వయాపియ్యున ఇబ్దిల్నన్. * ...
ఉక్కాయాను కట్టివల్లిబెంగ లారిఁజుల్లిః.

ఉక్కిల్లిల్నన్. లిల్లిల్నన్. లిన్నిల్లిల్నన్. లిహ.సణి.

N.	D.	P.	C.
లారి	లారిణీ	లారిణీ	ప—(లి)—N.
(హె)లారెర్ }	(హె)లారిణీ	(హె)లారిణీ	సమి-(అ)—R.
(హె)లారె			
లారి	లారిణీ	లారిణీ	లి—(కు)-ACC.
లారిణీ	లారిణుమి	లారిణిః	నూ—(కు)—I.
లారితెన్	లారితుమి	లారితుఃః	ల—(టు)—D.
లారితుః	లారితుమి	లారితుఃః	ప—(అ)—ABL.
లారితుః	లారితెన్సః	లారితుమి	ప--(టు)—G.
లారితుః	లారితెన్సః	లారిత్తు	స—(అ)—L.

“లారి” ఇబ్దియెన్ రల్లి కియిన్...

లలు కారిఁచ్చి ప్రసూతియః † ...

ఉక్కాయాను కట్టివల్లిబెంగ మప్పిజుబ్దిః.

మప్పి	మప్పిని	మప్పిని	ప—(లి)—N.
(హె)మప్పె	{(హె)మప్పిని	(హె)మప్పిని	సమి-(అ)—R.
(హె)మప్పు			
మప్పి	మప్పిని	మప్పిని	లి—(కు)-ACC.

శేషం లారిఁజుల్లిల్నన్...

“మప్పి” ఇబ్దియెన్ లి కియిన్...

* శ్వల, వంషయ; కొఱల, నీస్సుతు లిల్లి; నూర్తుసు, నూర్తుతు లిల్లి; చీరుతుసు, రనురనుయ; బుపున, గెయ (యనః) ఆద్యః, (మె) ఆద్యి ఇబ్దియేద్; బిన, ఏనుయ; బినుసు, బినుయఃయ; ఢల, లాహుయ; అరుతుసు, లనుయ (యనః) ఆద్యఃఅపి, (మె) ఆద్యి ఇబ్దియేద్; ఇన్న ఇబ్దిల్నన్, ఇన్న ఇబ్దియ మెన్ని...

† కారిఁచ్చి, గండుపాద్య.

ಶಿಂತಿ ಅತ್ಯಾ ರನ್ನು ಪ್ರಹಾನಯಃ * ■■■■■

ಹನ್ನ ಇವೆಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲಿನ—ವನ್ನರೀಕ್ಷಿದಿತ್ತ ಶಿಂತೆತಃ.

ಉತ್ತಮವಿಳಾ. ಶಿಂತೆತಾ. ಬನ್ನವಿಳಾ. ಶಿಂತಾವಿ.

S.

D.

P.

C.

ಹನ್ನಿನೆ }	ಹನ್ನಿನಾಮಿ	ಹನ್ನಿನಃ	ವ-- (ಇ)---D.
ಹನ್ನಿನಾಃ }	ಹನ್ನಿನಾಮಿ	ಹನ್ನಿನಃ	ಪ-- (ಇ)-ABL.
ಹನ್ನಿನಾಃ }	ಹನ್ನಿನೆನಾಃ }	ಹನ್ನಿನಾಮಿ	ಅ-- (ಇ)---P.
ಹನ್ನಿನಿ }	ಹನ್ನಿನೆನಾಃ }	ಹನ್ನಿಂ	ಇ-- (ಇ)---L.

“ಹನ್ನ”ಇವೆಂದೆನೆ ನುನಿ ಯನಾಫಲಿ ಕಿಯನ್ತಿ ■■■■■

ಶಿಂತಂ ಲಕ್ಷ್ಯ ಗುರು ಪ್ರಹಾನಯಃ † ■■■■■

ಒಂದಾರನಾ ಕಾಲ್ಪಿತಲಿಂಭೇಹಾ ಯುನಾ ಇವೆಂಂಡಿ.

ಯುನಾ	ಯುನಾಣಿ	ಯುನಾಣಿ	ಪ--(ಲಿ)---N.
(ಗೆ)ಯುನಾಃ }	(ಗೆ)ಯುನಾಣಿ	(ಗೆ)ಯುನಾಣಿ	ಜಾತಿ-(ಇ)---V.
ಯುನಾ	ಯುನಾಣಿ	ಯುನಾಣಿ	ಶಿ-- (ಕ)---ACC.
ಯುನಾಣಿ	ಯುನಾಣಿ	ಯುನಾಣಿ	ನ್ಯಾ- (ಕ)---I.

ಉನಾಹಿದಿ ಸ್ವಂತನ ಕಾಲ್ಪಿತವಿಳಿ ರೂಪಮಿ ■■■■■

“ಯುನಾ”ಇವೆಂದೆನೆ ದ್ವಿನಾಖಿನ ಕಿಯನ್ತಿ ■■■■■

ಶಿಂತಂ ವಿನಾ ಕಾರ್ತಿ ಪ್ರಹಾನಯಃ ‡ ■■■■■

ಉನಾಹಿದಿ ಕಾಲ್ಪಿತವಿಳಿ ಸೂರ್ಯಾನಾ ಇವೆಂಂಡಿ.

ಅರ್ಥಾರನಾ ಕಾಲ್ಪಿತವಿಳಿ ಶಿಂತೆತ ಇವೆಂಂಡಿ. ■■■■■

ಅಂದಾರನಾ ಕಾಲ್ಪಿತವಿಳಿ ‘ಆರ ಇವೆಂಂಡಿ.

ಅರ್ಥಾರಮಿ	{ಅರ್ಥರೆ}	{ಅರ್ಥಾಣಿ}	ಪ--(ಲಿ)---N.
	{ಅರ್ಥರಸಿ}	{ಅರ್ಥರಂಣಿ}	

* ಅತ್ಯಾ, ರಲಯ; ರನ್ನು, ಅಂಜ ಸಂಖ್ಯೆಯ.

† ಲಕ್ಷ್ಯ, ಸಿಹಿಲ್ಲೇಣ; ಗುರು, ವರಯ.

‡ ವಿನಾ ದರ್ಶನನೆ; ಕಾರ್ತಿ, ಕರನೆನೆ.

(ගෙ)අජර	{ (ජෙ)අජර (ජෙ)අජරාණී } { (ජෙ)අජරසි (ජෙ)අජරයෘදි }	සම්-(ආ)-V.
අජරම් }	{ අජරෝ { අජරාණී } { අජරසි අජරයෘදි }	මි—(ක)-ACC.
ඇඟං නිපුර ගබදුවන්		
“අජර” ගබදුයෙන් ජරු නැත්තාවූන් කියන්		
මිශ්චිපම් මිශ්චිපෙ එශ්ච්ච්චානී ප—[ලි]-N.		
	ඉත්තකදිසුන ගබදුවන්	
	දුඩ් ගබදු භාමිත දුඩ්ස්සා.	
නාම්‍යත් නාම්‍යාදිශු දුඩ්වන් කුෂ්ච්ච්ච්ච්චාවරුපම්		
සුඩ්ධියා } සුඩ්ධිහාම් සුඩ්ධිසිං (ඉත්තකදි)		
සුඩ්ධිනා } සුඩ්ධිහාම් සුඩ්ධිසිං (ඉත්තකදි)		
ප්‍රතික } ප්‍රතිහාම් ප්‍රතිසිං (ඉත්තකදි)		
ඉකාරනන කුෂ්ච්ච්ච්ච්චාවෙනා දුඩ්භාස්‍යාන්‍යාදිශු විජේපා.		
දුඩ්නා දුඩ්හාම් දුඩ්සිං තා- (ක)-I.		
දුඩ්වනා දුඩ්හාම් දුඩ්හාසි ව—(ස)-D.		
දුඩ්වාස් දුඩ්හාම් දුඩ්හාසිස් ප—(ආ)-ABL.		
දුඩ්නාස් දුඩ්වාස් දුඩ්නාම් ප—(ස)-G.		
දුඩ්නී } දුඩ්වාස් දුඩ්ශු ස—(ආ)-L.		
දුඩ්නී } දුඩ්වාස් දුඩ්ශු		
“දුඩ්” ගබදුයෙන් දි කියන්		
ඡලම් ඇස්සී සකම් ඇස්සී *		
ඉකාරනන කුෂ්ච්ච්ච්ච්චාවෙනා බ්‍රහ්මන් ගබදුස්		

අට් ගලනක කුෂ්ච්ච්ච්ච්හා සාමාන්‍යාගබදුස්		
නකාරනන කුෂ්ච්ච්ච්ච්හා බ්‍රහ්මන් ගබදුස්		
බ්‍රහ්ම බ්‍රහ්මණී බ්‍රහ්මණී ප—(ල)-N.		
(ගෙ)බ්‍රහ්ම } (ගෙ)බ්‍රහ්මණී (ගෙ)බ්‍රහ්මණී ගෙ- (ආ)-V.		
බ්‍රහ්ම බ්‍රහ්මණී බ්‍රහ්මණී මි—(ක)-ACC.		

* අස්සී, ඇටය; සකම්, කළවය; අස්සී, ඇසය.

କେତମ୍ବାରମ୍ବନ୍ ଅଳ୍ପିଲିପି			
“ବିଶୁଦ୍ଧି”ଅଳ୍ପିଲିପି ଲେଖଣ କିମ୍ବନ୍			
ଶରୀର ମରିଥିଲେ ମରିଥିଲେ ପ୍ରହାରିଯାଇଲେ *			
ନାକାରନ୍ତା କାହିଁଲିଲିବେଳେ ଆଜିଥିଲେ ଅଳ୍ପିଲିପି			
ଶରୀରମ୍ବନ୍	ଲୋକମ୍ବନ୍	ବିଶୁଦ୍ଧିଲିପି	ଶରୀରମ୍ବନ୍
S.	D.	P.	C.
ଆଜିଥିଲେ	ଆଜିଥିଲେ	ଆଜିଥିଲେ	ପ୍ରାଚୀ-N.
(ହେ)ଆଜିଥିଲେ	(ହେ)ଆଜିଥିଲେ	(ହେ)ଆଜିଥିଲେ	ଜାମି-P.
ଆଜିଥିଲେ	ଆଜିଥିଲେ	ଆଜିଥିଲେ	ଲି-C.
କେତମ୍ବାରମ୍ବନ୍ ଅଳ୍ପିଲିପି			
ଶରୀର ଗୁଣୀଯ ଯେବେଳେ ଶରୀରମ୍ବନ୍ ପ୍ରହାରିଯାଇଲେ			
ନାକାରନ୍ତା କାହିଁଲିଲିବେଳେ ‘ପାର୍ଶ୍ଵ’ ଅଳ୍ପିଲିପି			
ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗ } ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗ }	ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗ	ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗ (ଛନ୍ଦାଧି)	
“ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗ”ଅଳ୍ପିଲିପି ରୂପରେ କିମ୍ବନ୍			
ନାକାରନ୍ତା କାହିଁଲିଲିବେଳେ ଅଳ୍ପିଲିପି			
ଦ୍ଵାଦଶ	ଦ୍ଵାଦଶ	{ ଦ୍ଵାଦଶ } ଦ୍ଵାଦଶ	ପ୍ରା-L-N.
ଦ୍ଵାଦଶମ୍ବନ୍ କେତମ୍ବାରମ୍ବନ୍ ପ୍ରାଚୀ-L-N.			
ଶରୀରମ୍ବନ୍ କେତମ୍ବାରମ୍ବନ୍ ପ୍ରହାରିଯାଇଲେ			
ଶୁଦ୍ଧନ୍	{ ଶୁଦ୍ଧନ୍ } ଶୁଦ୍ଧନ୍	ଶୁଦ୍ଧନ୍	ପ୍ରା-L-N.
ଶୁଦ୍ଧନ୍ତାମ୍ବନ୍ କେତମ୍ବାରମ୍ବନ୍ ପ୍ରାଚୀ-L-N.			
“ଶୁଦ୍ଧନ୍”ଅଳ୍ପିଲିପି ପେତୁନେବେ ଯନ ଅଲିକିଯନ୍			
ଶରୀର ପ୍ରହାରିଯାଇଲେ †			
ପାତନ୍	ପାତନ୍ତି	ପାତନ୍ତି	ପ୍ରା-L-N.

* ମରିଥିଲେ, ଜାମିଲେ, ମରିଥିଲେ, ଜାମିଲେ, ମରିଥିଲେ, ଜାମିଲେ, ଶୁଦ୍ଧିଲେ.

† ହାତ, ବଲାନ୍ତନନ୍ତର.

‡ “ଅପରେଶନ୍ ନେବା ହିନ୍ଦିଲୁହାମି” ଯନ ପାତନ୍ତି ଜ୍ଞାନୀଯ କ୍ଷମିତା ‘ଶୁଦ୍ଧିମାରିଯ’ ହିନ୍ଦିଲୁହାମିକିରୁ “ପାତନ୍ତି” ଯନ ଲିଲିପି ରୂପରେ ପାତନ୍ତି “ପାତନ୍ତି” ଦିଏ ଲିଲିପି ରୂପରେ ପାତନ୍ତି କାହିଁଲିଲିପି.

ଆକୁବୋବ ଜ୍ଞାନୀଯ ଉତ୍ସର୍ଗ ଯେତି ପେତେବା “ପାତନ୍ତି” ଯନ ଶରୀରମ୍ବନ୍ ରୂପରେ ପାତନ୍ତି କାହିଁଲିଲିପି.

පුනර්ජනමන් ගෙපා ප්‍රාවත්
ඡව්‍ය දිව්‍යන් ගව්‍යන් ප්‍රහානයස්
සකාරනා ක්‍රීවල්ලිබෙනා මනකෝඛන්දීස්.

මනය	මනසි	මනයසි	ප—(ල)—N.
පුනර්ජනමන් ගෙපා වෙනැකුඩාවත්			
“මනස්” ගෙවායෙන් සිත කියන්			
ඡව්‍ය වයස් පයස් ප්‍රහානයස් *			
ඉනිහලනා ක්‍රීවල්ලිබෙන සාමාන්‍ය ගෙවාය්.			

අද්‍යහලනා ක්‍රීවල්ලිබෙන පීගෙප ගෙවාය්
සකාරනා ක්‍රීවල්ලිබෙනා, හන් ගෙවාය්.

එකවචන.	විවචන.	බහුවචන.	පිහාසි.
S.	D.	P.	C.
අහා	{ අහානි }	අහානි	ප—(ල)—N.
අහා	{ අහානි }	අහානි	ති—(ක) ACC.
අහා	අහානාහම්	අහානාසිස්	තා—(ක)—I.
අහෙන	අහෙනාහම්	අහෙනාසාස්	ව—(ස)—D.
අහානෑ	අහානාහම්	අහානාසාස්	ප—(අ)—ABL.
අහානා	අහානාස්	අහානාම්	ප—(ස)—G.
අහානි {	අහානාස්	අහාසුදු	ස—(ආ)—L.

“අහන්” ගෙවායෙන් දිනාය කියන්
සකාරනා ක්‍රීවල්ලිබෙනා බහුකෝඛන්දීස්.

බහුව්	බහුමි	බහුමි (ඉනකදි)ප්‍ර—(ල)—N.
	“බහුස්” ගෙවායෙන් දිනු කියන්	
	ඡව්‍ය වයස් ගාලිස් ප්‍රහානයස් †	

ඉනි හලනා ක්‍රීවල්ලිබෙන පීගෙප ගෙවාය්.

* වයස්, වයසය; පයස්, රලය.

* වයුස්ස්, අශයා; ගාලිස්, ගොමය.

අට සම්නාම ගබඳයි.

සල්, විශේ, උග, උහය, බිහර-චිහාම-ප්‍රකාශනානා, ඉතර, අනා, අන්තර, කින, තු, නෙම, සම, සිම, දුව්, පර, අවර, දැසැන්, උහාර, අපර, අවර, සව, අන්තර, තාද්, තාද්, යාද්, එතාද්, අදාළ, ඉදම්, එක, එ, පුහුමාද්, අමාද්, හටන්, කිම්, ඉන් සල්වාදියි—

අකාරනායා සම් ගබඳයි—පුංසි—

එකවචන.	ඡවචන.	ඛහවචන.	විහාන.
--------	-------	--------	--------

S.	D.	P.	C.
සල්	සල්වා	සල්	ප—(ල)—N.
(හෙ)සම්	(හෙ)සල්වා	(හෙ)සල්වා	සම්-(ආ)—V.
සල්මි	සල්වා	සල්වාන්	වි—(ක)—ACC.
සල්වාන්	සල්වාහකම්	සල්වාවාන්	නා—(ක)—I.
සල්වේසෝම්	සල්වාහකම්	සල්වාහකස්	ව—(ස)—D.
සල්වාහකම්	සල්වාහකම්	සල්වාහකස්	ප—(ආ)—ABL.
සල්වායා	සල්වායාව	සල්වායාම්	ප—(ස)—G.
සල්වායාව	සල්වායාව	සල්වායාපු	ස—(ආ)—L.

සුනියාමි—[අකාරනායා.]

සල්වා	සල්වා	සල්වායා	ප—(ල)—N.
(හෙ)සල්වා	[හෙ]සල්වා	[හෙ]සල්වායා	සම්-(ආ)—V.
සල්වාම්	සල්වා	සල්වායා	වි—(ක)—ACC.
සල්වායා	සල්වාහකම්	සල්වායාහියා	නා—(ක)—I.
සල්වේසෝයා	සල්වාහකම්	සල්වාහකස්	ව—(ස)—D.
සල්වායාව	සල්වාහකම්	සල්වායාස්	ප—(ආ)—ABL.
සල්වායාව	සල්වායාව	සල්වායායාම්	ප—(ස)—G.
සල්වායාව	සල්වායාව	සල්වායාපු	ස—(ආ)—L.

ක්‍රීවෙ—

සල්වීම්	සල්වී	සල්වාණ්ඩී	ප—(ල)—N.
(හෙ)සල්වී	(හෙ)සල්වී	(හෙ)සල්වාණ්ඩී	සම්-(ආ)—V.
සල්වීම්	සල්වී	සල්වාණ්ඩී	වි—(ක)—ACC.

කෙපං පුංචි—එවම විශ්වාදයා ‘ප්‍රසාදනායා’ *

* විශ්වාදයා, විශ්වාදයාදිවූ; අදනායායාපි, අකාරනායා (සම්නාම) ගබඳයේදී; එවම්, මෙසේමැයි—

“සම්” ගබදුයෙන් සියලුල කියන්——
දිහැකුණු නීත්‍යං මිවචනාන්‍යං——
දිනය ගබදු මිවචන රිත්‍යං——
නෙම ගබදු ප්‍රථමා සලේඛාබනයාව් ගෙපං.

එකවචන.	මිවචන.	බහුවචන.	විගකන.
S.	D.	P.	C.
නෙමං	නෙමො	{ නෙමො } { නෙමාං }	ප-(ල)-N.
(හෙ)නෙම	(හෙ)නෙමො	{ (හෙ)නෙමො } { (හෙ)නෙමාං }	සම්-(ආ)-V.

ගෙපං සව් ගබදුවන්——
“නෙමං” ගබදුයෙන් අපිය කියන්——
පුව්ගැබදු නෙම ගබදුවන්.

පුව්සමාන් }	පුව්හාම්	පුව්හාසං	ප--(ආ)-ABL.
පුව්සම්න් }	පුව්යොං	පුව්සු	ය--(ආ)-L.

“පුව්” ගබදුයෙන් පුව්ය කියන්——
එවං පරදායා ‘නකර පරයීන්‍යං’ * ———
ත්‍යාදාදෙස සලේඛාබනංනාසංහන් ———
දාකාරන්‍යසනව්ලදු—පුව්.

සං	නො	ඇතු	ප—(ල)-N.
නම්	නො	නාන්	වි—(ක)-ACC.
නෙන	නාහාම්	නෙයා	නා—(ක)—I.
නෙසේම්	නාහාම්	නෙහාසං	ව--(ස)-D.
නෙමාං	නාහාම්	නෙහාසං	ප—(ආ)-ABL.
නෙයා	නායොං	නෙපාම්	ප—(ස)-G.
නෙයාං	නායොං	නෙපු	ස—(ආ)-L.

සුත්‍රියාම්.

* පරදායා, පරඟබදාය අදිකොට්ඨාති; අනකර පරයීන්‍යං, අනකර ගබදුය අන්‍යාකොට ඇුත්තානු; එවම්, මෙසේම්දි.

ඡකවවන.	ඡිවවන.	බහුවවන:	විහකනී.
S.	D.	P.	C.
යා	තෙ	තා:	උ—(ලි)-N.
නාම්	තෙ	තා:	ලි—(ක)-ACC.
නයා	නාහකම්	නාහි:	නා—(ක)—I.
නශේස්	නාහකම්	නාහා:	ව—(ස)-D.
	ඉත්තකදි—සට්‍රි ගබදුවන්—		
	කළීවෙ—		
නත්	තෙ	තානි	උ—(ලි)-N.
	ඉත්තකාවන්—ගෙපං දුංවන්—		
	එවං නාව්චජඩියි—දුංයි—		
සහි	තෙනා	තෙනා	උ—(ලි)-N.
නාම්	තෙනා	තාන්.(ඉත්තකදි)වි—(ක)-ACC.	
	සුළුයාමි—		
සක	තෙනා	තාක්[ඉත්තකදි]	උ—(ලි)-N.
	කළීවෙ—		
නාත්	තෙනා	තානි(ඉත්තකදි)	උ—(ලි)-N.
“නද්” ගබදුයෙන්ද “නාත්” ගබදුයෙන්ද එයනා අපිකිතන.			
යි	යෙනා	යෙ	උ—(ලි)-N.
	ඉත්තකදි ලිඛිතාගෙ තුව්චජඩුවන්—		
	“යද්” ගබදුයෙන් යමක් යන අපි කියන්—		
	ද්‍රාකාර්තා එන්වැජඩියි—දුංයි—		
එන්	එනෙනා	එනෙ	උ—(ලි)-N.
එනාම් }	{එනෙනා }	{එනාන් }	වි—(ක)-ACC.
* එනාම් }	{එනෙනා }	{එනාන් }	
එනෙනා }	එනාහකම්	එනෙනා:	නා—(ක)—I.
එනෙනා	එනාහකම්	එනෙනානා:	ව—(ස)--D.
එනාසමාන්	එනාහකම්	එනෙනානා:	ප—(අ)-ABL.
එනාසා	{එනෙයා: }	එනෙනාම්	ප—(ස)--G.

* මෙහි “එනා” යනු “එනාද්—ඉදම්” යන ගබදුදෙකට “අනා දෙස” යෙයි වන ආදෙස්යයි.

‘අනාදෙස’ නම් කිවානුගේ නැවත කිමියි—එ මෙසේයි න්‍යා ‘එනෙනානායා’ “විනෙනාවේදමෙන්මධාන්මධාන්”—

ಶಿಹಣಿನ	{ ಶಿಹಣ್ಯಾಃ } ಶಿಹಣ್ಯಾಃ }	ಶಿಹಣ ಷ್ಟ್ರಿಯಾಮಿ—	ಜ—(ಫ)—L.
ಶಹಾ	ಶಹೆ	ಶಹಾಃ	ಪ—(ಲಿ)—N.
ಶಹಾಮಿ {	{ ಶಹೆ } ಶಹೆ }	{ ಶಹಾಃ } ಶಹಾಃ }	ತಿ—(ಕ) ACC.
ಶಹಾಮಿ }			
ಶಹಾ { ಶಹಾ }	ಶಹಾಹಂ	ಶಹಾಹಿಃ(ಉತ್ತಹಾದಿ)ಹಾ—(ಹ)—I.	
	ಹಾರ್ತಿವೆ—		
ಶಹಾತಿ	ಶಹೆ	ಶಹಾತಿ	ಪ—(ಲಿ)—N.
ಶಹಾತಿ { ಶಹಾತಿ }	{ ಶಹೆ } ಶಹೆ }	{ ಶಹಾತಿ } ಶಹಾತಿ }	ತಿ—(ಹ) ACC.

ಇತಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿತ—

ಸಹಾರನೊಂದು 'ದ್ಯಾಜೆಬಿಂದಿ—ಪ್ರಾರ್ಥಿತ—

ಶಿವಾರ್ಥಿನಾ. ಶಿವಾರ್ಥಿನಾ. ಶಿವಾರ್ಥಿ.

S.	D.	P.	C.
ಅಯೋ	ಅಭಿ	ಅಮಿ	ಪ—(ಲಿ)—N.
ಅಭಿಮಿ	ಅಭಿ	ಅಭಿನ	ತಿ—(ಹ) ACC.
ಅಭಿಹಾ	ಅಭಿಹಂ	ಅಭಿಹಿಃ	ಹಾ—(ಹ)—I.
ಅಭಿಹೆತು	ಅಭಿಹಂ	ಅಭಿಹಃ	ವ—(ಹ) D.
ಅಭಿಹೂತ	ಅಭಿಹಂ	ಅಭಿಹಃ	ಪ—(ಹ) ABL.
ಅಭಿಹೂ	ಅಭಿಹೋಃ	ಅಭಿಹಾಮಿ	ತ—(ಹ) G.
ಅಭಿಹಂತ	ಅಭಿಹೋಃ	ಅಭಿಹಿ	ಜ—(ಹ) L.

ಷ್ಟ್ರಿಯಾಮಿ—

ಅಜೋ	ಅಭಿ	ಅಭಿಃ	ಪ—(ಲಿ)—N.
ಅಭಿಮಿ	ಅಭಿ	ಅಭಿಃ	ತಿ—(ಹ) ACC.
ಅಭಿಹಾ	ಅಭಿಹಂ	ಅಭಿಹಿಃ	ಹಾ—(ಹ)—I.
ಅಭಿಹೆತು	ಅಭಿಹಂ	ಅಭಿಹಃ[ಉತ್ತಹಾದಿ]ವ—(ಹ) D.	ವ—(ಹ) G.

ಹಾರ್ತಿವೆ—

ಅಡಃ ಅಭಿ ಅಭಿನಿ ಪ—[ಲಿ]—N.

ಪ್ರಾರ್ಥಾಜನುವಿ—ಇತಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿತ—

ಮಹಾರಾಜು ಉದ್ದಮಿ ಇವಿಂದಿ—

ಅಜಹಂಪಂಹಾದೆಂದು ಶಿವಾರ್ಥಾಜಿವಿ—ಪ್ರಾರ್ಥಿತ—

ಅಯಮಿ	ಉಮೋ	ಉಮೆ	ಪ—(ಲಿ)—N.
ಉಮಮಿ	ಉಮೋ	ಉಮಂತು	ತಿ—(ಹ) ACC.

අනෙනා	අහකම්	ඒහිස	තු—(ක)—I.
අසේම	අහකම්	ඒහාසි	ව—(ස)—D.
අසමාත්	අහකම්	ඒතාසි	ප—(අ)—ABL.
අසය	අනයෝදා	ඒභාමි	ප—(ස)—G.
අසම්න්	අනයෝදා	ඒපු	ස (ආ) L.

සුත්‍රියාම්

ඉයම්	ඉමේ	ඉමාසි	ප—(ලි)—N.
ඉමැම්	ඉමේ	ඉමාසි	වි—(ක)—ACC.
අනයා	අහකම්	අහිසි	තු—(ක)—I.
අසේයා	අහකම්	අහාසි	ව—(ස)—D.
අසකාසි	අහකම්	අහාසි	ප—(අ)—ABL.
අසකාසි	අනයෝදා	අසාමි	ප—(ස)—G.
අසකම්	අනයෝදා	අසු	ස—(ආ) L.

කුලීවෙ

ඉදම්	ඉමේ	ඉමානි	ප—[ලි]—N.
------	-----	-------	-----------

පුනයකවත්—ගෙඳං පුංච්ච

“එනද්, ඉදම්, අදස්” යන ගබඳතුගෙන් මෙයෙන් අඩු කියන්.*

එකාඟබද්ධා සංශීලි ගබඳවත්—සබඩුවට වකශේවනින්හා මෙක වටනානාකාසි—විශ්වාසී, නීත්‍යං බැඳුවටනානාකාසි— පුංච්ච

බො, බො, මාහකම්, මාහකම්, මාහකම්, වයෝදා, වයෝදා

සුත්‍රියා කුලීවෙව—මෙ, මෙ, මාහකම්, ඉත්‍යදා පුංච්ච

දකාරුනෙනා පුංච්චමදසමවත්බදා ත්‍රිපු සරුපො

* ඉදමසනු සහිකාපව—සම්පතර වත්තිවෙතදැරුපම්, අදසසනු විප්‍රකාපව—නඩිතිපරුණෝප්‍රියාන්

ඉදමසනු, ඉදම් ගබඳයාගේ (රුපය) වනානි; සහිකාපව—සම්පතය (වේ;) එනදාව, එනද් ගබඳයාගේ (රුපය) වනානි; සම්පතර එත්ති, ඉනා සම්පයෙහි පවත්නේ (වේ;) අදසසනු, අදස් ගබඳයාගේ (රුපය) වනානි; විප්‍රකාපව—දිර (වේ;) නත, තද් ගබඳයා තෙම; පරෙණස්ථූති, නොහමුගෙනි (ලේ) යයි; විරුනියාන්, දත්තෙන්ය

ඡිකවවන.	ඡිවවන.	බහුවවන.	මිහෙති.
S.	D.	P.	C.
කම්	පුවාම්	පුයම්	ප—(ල)—N.
කාම් {	පුවාම් {	පුප්පාත් } විම් {	පි—(ක)—ACC.
කායා	පුවාහකම්	පුප්පාහිය්	තා (ක)—I.
තුනාසම් {	පුවාහකම් {	පුප්පාහාසම් {	ව—(ස)—D.
තෙ	විම් {	විස් {	
තෙන්	පුවාහකම්	පුප්පාන්	ප—(අ)—ABL.
නව {	පුවායොයා {	පුප්පාකම් {	ප—(ස)—G.
තෙ } තෙයි	විම් {	විස් {	
	පුවායොයා	පුප්පාසු	ස—(ආ)—L.

“පුප්පාත්” ගබදුයෙන් තොප යන අංශ කියන්——

අහම්	අවාම්	වයම්	ප—(ල)—A.
මාම් {	අවාම් {	අසමාත් } මා {	පි—[ක]—ACC.
මයා	අවාහකම්	අසමාහිය්	තා (ක)—I.
මහාසම් {	අවාහකම් {	අසමාහාසම් {	ව—(ස)—D.
මේ {	ගොඹා {	හා {	
මත්	අවාහකම්	අසමන්	ප—(අ)—ABL.
මම {	අවයොයා {	අසමාකම් {	ප—(ස)—G.
මේ {	ගොඹා {	හා {	
මයි	අවයොයා	අසමාසු	ස—(ආ)—L.

“අසමද්” ගබදුයෙන් අප යන අංශ කියන්——

කුණුප්පාත් පුංසි දියුවැජ්ඩාවන්—හටවැජ්ඩා දීමවන්——

මකාරනායා කිමිගබදුසාවැජ්ඩාවන්—පුංසි——

කා ගොඹා (ඉන්නදී) ප—(ල)—N.
සුත්‍රියාම්——

කා ගොඹා (ඉන්නදී) ප—(ල)—N.
ක්ලිවේ——

කිමි ගොඹා කානී ප—(ල)—N
පුනායනාවන්—ජේපංපුවන්——

“කිමි” ගබදුයෙන් කිමෙක යන අංශ කියන්——

ඉති ස්ථීනාම ගබුද්.

අට සංඛ්‍යාලදීසි.

එක එශේලදී ස්වාධීපුළුශකනා—ඉකාරනන ස්ථීරලදීසි
පුංසි—නුයා, තුළු, තුළියි, තුළාසි, තුළායා, තුළාණාමි, තුළු
ස්ථියාමි—තිපුළු, තිපුළි, තිසායි, තිසාහාසි, තිසාහායා, තිසා
ණාමි, තිසාපුළු

කුළුවෙ—තුළී, තුළී, ගෙපං පුවත්

රෙජානනාවිනුර ගලදීසි.

පුංසි—වකාරි, වගුරි, වගුරියි, වගුරිසි, වගුරිසියි, වගු
ණාමි, වගුරුපුළු

ස්ථියාමි—වතුපුළු, වතුපුළු, වතුසායි, වතුසාහායා, වතුසාහාසි,
වතුසාණාමි, වතුසාපුළු

කුළුවෙ—වකාරි, වකාරි, ගෙපං පුවත්

පසුවත් පුහානයෝ ‘පවාදැංචානනාස්ථිපු සරුපාසි’

නකාරනනා පසුවත් ගලදීසි.

පසුව, පසුව, පසුවයි, පසුවහාසි, පසුවහාසියි, පසුව්‍යනාමි,
පසුව්‍යපුළු

එවං ස්ථානත් නවත් දැඟත් පුහානයෝ ‘පවාදැංචානනාසි’

ඡකාරනනා ජ්‍යෙෂ්ඨ ගලදීසි.

ඡටි, ඡටි, ඡටියි, ඡටිහාසි, ඡටිහාසියි, ඡටිණාමි, ඡටිපුළු

ඡකාරනෙනා ‘ඡටත් ගලදීසි’

අභේවා—අභට, අභේවා—අභට, අභේවායි—අභටයි, අභේවාහ්‍යයි—
අභටහ්‍යයි, අභටාහාසි—අභටහ්‍යයි, අභටානාමි, අභටපු—අභටාපු

විංගනකදය අනාව තෙරෙක වවනානනාසි ස්ථිලිඩානාසි

එකොන විංගනියි, එකොන විංගනිමි, එකොන විංගනක,
ඉඩකදි මති ගලදීවත්

එවං විංගනකදය ඉකාරනන ස්ථිලිඩානාසි

එකොන තුළාඇදායයකාරනනා දදවිපූද්‍යවත්

ඇතා තුළාඇකමෙක වවනානනාමි

එවං සහපුමපුනා තිපුළුමපුළුන මිතාකදි

කොටිස ස්ථියාමෙක වවනානනා

ඇනා සහපු මපුතා තිපුනා පුළුනා (නෑරා)

කොටි රැඹුදි (මිතෙනාවං ක්‍රමාදුඇගුණනාරම්)

එක	...	1	වනුස්ථිංජන	34
ලි	...	2	පස්වත්තිංජන	35
ත්‍රී	...	3	හටත්තිංජන	36
වතුර	...	4	සඩනත්තිංජන	37
පස්වත්	...	5	අප්පාත්තිංජන	38
ඡප	...	6	එකොන වත්තාරිංජන	39
සඩනත	...	7	වත්තාරිංජන	40
අපටත	...	8	එකවත්තාරිංජන	41
නවත	...	9	වා වත්තාරිංජන {	
දැංත	...	10	වා වත්තාරිංජන }	42
එකාදූජන	...	11	සුදුසුවත්තාරිංජන {	
මාදූජන	...	12	ත්‍රිවත්තාරිංජන }	43
නුයේදූජන	...	13	වතුවත්තාරිංජන	44
වතුදූජන	...	14	පස්වත්තාරිංජන	45
පස්වත්තූජන	...	15	හටවත්තාරිංජන	46
ජොඩිජන	...	16	සඩන වත්තාරිංජන	47
සඩනදූජන	...	17	අපටවත්තාරිංජන {	
අපටාදූජන	...	18	අපටවත්තාරිංජන }	48
එකොනවීංජනි *	...	19	එකොනපස්වාජන	49
විංජනි	...	20	පස්වාජන	50
එක එෂංගනි	...	21	එක පස්වාජන	51
මාලිංජනි	...	22	වාපස්වාජන-විපස්වාජන	52
නුයේ විංජනි	...	23	සුයු පස්වාජන {	
වතුවීංජනි	...	24	ත්‍රිපස්වාජන }	53
පස්වලීංජනි	...	25	වතුස පස්වාජන	54
හයෝංජනි	...	26	පස්වපස්වාජන	55
සඩනවීංජනි	...	27	හට පස්වාජන	56
අපටා විංජනි	...	28	සඩනපස්වාජන	57
එකොන ත්‍රිංජන	...	29	අපටපස්වාජන {	
ත්‍රීංජන	...	30	අපටපස්වාජන }	58
එකත්තිංජන	...	31	එකොන ප්‍රඟනි	59
මාත්‍රිංජන	...	32	පප්පි	60
නුයස්ථිංජන	...	33	එකපප්පි	61

* මෙහි “එකොනාලිංජනි-එකාද්නපීංජනි-ලුනවීංජනි” ය න ගබදුනුයදාවේ “ත්‍රීංජන-වත්තාරිංජන” ආදියෙහිද “එකොන ත්‍රීංජන-එකාද්නත්තිංජන-ලුනත්තිංජන” යනාදින් යෙදියපුනුයි.

මා ප්‍රජා—වි ප්‍රජා—	62	මානවත්-මිනුමත්	92
නුයේ ප්‍රජා—ත්‍රි ප්‍රජා	63	නුගොනවත්-ත්‍රිගොනවත්	93
වතු: ප්‍රජා	64	වතුහිට්වත්	94
පසුව ප්‍රජා	65	පසුවනවත්	95
පට ප්‍රජා	66	පණුනවත්	96
සපනප්‍රජා	67	සපනනවත්	97
අභ්‍යාපද්‍රවී—අභ්‍යවැප්‍රජා	68	අභ්‍යානවත්-අභ්‍යවනවත්	98
එකොන සපනත්	69	එකොනයන	99
සපනත්	70	යෙ	100
එකසපනත්	71	ප්‍රහානය: ක්‍රමාන් සබඩා:	
මා සපනත්-වි සපනත්	72	(ඁන් දැඟුණෙනුතුරු)	
නුයේ සපනත්-ත්‍රි සපනත්	73	සහස්‍රම 1000	
වතු: සපනත්	74	(ලටම්)	
පසුවසපනත්	75	අපුන 10000	
පට සපනත්	76	ලක්ෂ 100000	
සපනසපනත්	77	පසුන 1000000	
අභ්‍යාසපනත්-අභ්‍යවසපනත්	78	කොලි 10000000	
එකොනාකිත්	79	අඩ්බුද් 1000000000	
අකිත්	80	අඩ් 10000000000	
එකාකිත්	81	බලී 100000000000	
මුකිත්	82	නිබලී 1000000000000	
නුෂාකිත්	83	මහාපදම 10000000000000	
වතුරුකිත්	84	ඇඩුකු 100000000000000	
ඉස්වාකිත්	85	උලධි 1000000000000000	
ඉචිකිත්	86	අනකා 1000000000000000	
ඉපාකිත්	87	මධ්‍ය 1000000000000000	
ඉපාකිත්	88	පරුඩී 1000000000000000000	
ඉකොන නළත්	89		
ඉවත්	90	ඉති ක්‍රමාදාජුණෙනුතුරු: සබඩා:	
කනවත්	91		

නරාලෝකනම්—

“එකදැජිණනසහස්‍රා-පුතුලක්ෂ ප්‍රපුනකොටය: ක්‍රමය: අඩ්බුද්මධ්‍ය-බලීත්-බලීමහාපදමඹිකවසනයම්න—”

උලධියානතාමබා-පරුඩීම්ති දැඟුණෙනුතුරු: සංස්කීර්ණයා: ස්ථානානා-ලියවහාරුවිං කාතා: පූලේලී:” ඉති

(උපෙනුම්ප්‍රානම්.)

අමාපලමහුනවලානකයේදී
 හටනාසියෙසසද්සවීහකෝ,
 මිටායිනාමිනුවියා හිතාපිං
 පමාජ්‍රනියා ප්‍රමතාසුවිහිස—

(ඇදුලවක්‍රියිනම්.)

වාණීමපාණීනි වන්දුවාහිනික කානාර වාක්‍රිනාසවිද්‍යාර්ථියි
 වාබේඩ රක්නමලාන සංවසර්තෙහ මිවැඳුනාංසාධිනියි,
 බම්මාලොක යනියෙලුරු කානාබරඩිකානාපිලි ගාකෙසමං
 බම්මාරුම සමාජ්‍යාක්ෂිපා යනිනේමාංශන්දාලාංශනාම—

ශ්‍රීලංකාහුමිනෙ කානෙනු වද්‍යසඩ්වාන්ත්‍යනෑනිං වාපිසන්
 කුනෙසුයුම්හා මලානා ගෙහේ සහයරා රාජ්‍යමන් රස්කුරයන්,
 නීක්නන්විසන මවාමලරෙනු සුවිරා තානාව ඒක්වාරයා
 මිමනාංසුපාච්‍යකන මිලියම් හැනුවිගුරුගොරී තාපම්—

(පරික්‍රමනම්.)

ගෙයිස පරුමසඩිබ්‍රි යැඹිනා කාත්තයානයා
 සවීකුවීනක්වලා ජීවාසකාදාවනුය ස්ථානවා—

ඉත්‍ය යාසකාන ගබද්ධාලා

සමාජනා.

NUMERALS OF PALI LANGUAGE.

පාලිහාසාවේ සංඛ්‍යා ක්‍රමය.

දැන්සේවානයපටන් ලජ්ඡයදක්වා දැනගෙනත්වඩාද, කොටිය
පටන් අසංඛ්‍යය දක්වා සියක්ලජ්ඡගෙන් එබාද දතුපුනුදී—
ප්‍ර මෙසේයි—දසය දසගෙන් මැඩුකළ සියගෙයෙක්වේ, සියය
දසගෙන් මැඩුකළ දහසේක්වේ, මේඥදීන් ලජ්ඡයදක්වා දැන
ගුණකවපුනුදී—සියක්ලජ්ඡය කොටිගෙයෙක්වේ, කොටිසියක්
ලජ්ඡය ප්‍රකොටිගෙය් වේ, ප්‍රකොටි සියක්ලජ්ඡය කොටි
ප්‍රකොටිගෙයෙක්වේ, මේඥදීන් අසංඛ්‍යයදක්වා ගන ලජ්ඡගුණ
කවපුනුදී—

එක	1					
දස	10					(ඉලක්කම්-2)
සත	100	(3)
සහස්‍ර	1000	(4)
නවුන	* 10000	(5)
ලක්ඛ	100000	(6)
කොටි	10000000	(8)
ප්‍රකොටි	1000000000000000	(15)
කොටිප්‍ර	10000000000000000000000000000000	(22)
කොටි		(29)
නහුන	10000000000000000000000000000000	(36)
නුනා	{ { 10000000000000000000000000000000 } }	(43)
අනෙකුවා		(50)
කිණී	{ { 0000000000000000000000000000000 } }	(57)

* “නවුන” “නහුන” කියා සංඛ්‍යා ඇඟිලයේ දෙදෙනෙක්
වෙන්—එයින් දසදහස “නවුන” යයි කියාද—කොටිප්‍රකොටි
ප්‍ර සියක්ලජ්ඡය “නහුන” යයි කියාද දතුපුනුදී—

මේ සංඛ්‍යා දෙන්ගි “නවුන-නහුන” යන විශේෂයක නැති
ව්‍ය “නහුන” කියාම් ලෙබක තේප වශයෙන් විවචාර එ
නිබේ—

නිරඛවද	{ 10000000000000000000000000000000 }	(64)
අහහ	{ 10000000000000000000000000000000 }	(71)
අබඩ	{ 10000000000000000000000000000000 }	(78)
අටව	{ 10000000000000000000000000000000 }	(85)
සොය	{ 10000000000000000000000000000000 }	(92)
නැවක	{ 00000000000000000000000000000000 }	
ලුප්පල	{ 10000000000000000000000000000000 }	(99)
කුම්බ	{ 10000000000000000000000000000000 }	(106)
පුකේරික	{ 10000000000000000000000000000000 }	(113)
පදුම	{ 10000000000000000000000000000000 }	(120)
කජාන	{ 10000000000000000000000000000000 }	(127)
මනා	{ 10000000000000000000000000000000 }	(134)
*අසං බෙයෙ	{ 10000000000000000000000000000000 }	(141)
	{ 00000000000000000000000000000000 }	
	{ 00000000000000000000000000000000 }	

* “අසං බෙයෙ” යනු කොට්ඨාසනයෙහි විසින් විවෘත කළ යුතාය බවද, එය කළු අසං බෙයෙ නොවන බවද, දත්තා තුයි-ප්‍රධින්ක්හි-පද්ධානි විකාශනේ-“අසං බෙයෙ නා කොට්ඨාස නා තුයා සාඛ්‍යයෝ” දී.

මෙකල මිනුපායන්ගේ කුයැලිතුදාදියෙහි ඉලක්කම් දසය කින් දේ, ලුසකින් වැඩිගණකක් බොගෝසේයින් නොපෙන් එබැවින් සාරාන න්‍යමයෙන් එක්සිය එක්සාලියක් ඉලක්කම් එබැවින්නාවූ “අසබෙබෙයා”ය දක්වා ගණනකිම් ඉතා දුෂ්කර වන්නේය—එකී සඩාක පිණිඩනයකාට ලියන කියන පරදි දූභාබවන පිණීස මෙහි දක්වනු ලැබේ”

“I, 2345678, 9123456, 7891234, 5678912, 3456789, 1234
567, 8912345, 6789123, 4567891, 2345678, 9123456,
7891234, 5678912, 3456789, 1234567, 8912345,
6789123, 4567891, 2345678, 91, 23456”

“එක්සාබෙයා, තෙවිසිලස්ස සිවිනවුන පත්දාස් සයිය අට සැත්තු මහාකරාන, එකානුලස්ස දෙනවුත තුත්දාස් සාරසිය සපණස් කරාන, අවසැත්තුලස්ස නවනවුත එක්දාස් දෙසිය සූතිස්පදුම්, සපණස්ලස්ස සත්තනවුත අවදාස් නවයිය දෙලුස් සූතිකික, සූතිස්ලස්ස පස්නවුත සදාස් සත්තයි නවාසු කුමුද්, දෙලුස්ලස්ස තුත්නවුත සාරදාස් පත්තයි සත්සැට උප්පල, නවාසුලස්ස එක්නවුත දෙදාස්තුතයිය පත්සාලිස් සොගනයි ක, සත්සැටලස්ස අවනවුත නවදාස් එක්සිය තෙවිසි අවට, පත්සාලිස්ලස්ස සනවුත සත්දාස් අවසිය එකානු අබබ, තෙවිසි ලස්සිවිනවුතපත්දාස්සයියඅවසැත්තු අහා, එකානුලස්ස දෙනවුත තුත්දාස් සාරසිය සපණස් නිරබුද්, අවසැත්තු ලස්සනවනවුත එක්දාස්සදෙසියසූතිස් අබුද්, සපණස්ලස්ස සැන් නවුත අවදාස් නවයිය දෙලුස් බිජු, සූතිස්ලස්ස පස්නවුත සදාස්සයනිය නවාසු අකෙකාහින්, දෙලුස්ලස්ස තුත්නවුත පත්තයි පත්සාලිස්තුත, නවාසුලස්ස එක්නවුත දෙදාස් තුත්තයි පත්සාලිස්තුත, සත්සැටලස්ස අවනවුත නවදාස් එක්සිය තෙවිසි කොට්පාකාටි, පත්සාලිස්ලස්ස සනවුත සත්දාස් අවසිය එකානු ප්‍රකාටි, තෙවිසිලස්ස පත්තයි පත්දාස් සයිය අවසැත්තු කොටි, එකානුලස්ස, දෙනවුත තුත්දාස් සාරසිය සපණස්සක්”යයිදකුපුනුයි.